

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

7911/2010.

Előterjesztés
- a képviselő-testületnek -
az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium
kollégiumi intézményegységének módosított pedagógiai programjáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium, kollégiumi intézményegysége a jogszabályi változásoknak megfelelően előkészítette és jóváhagyásra benyújtotta a címben megjelölt dokumentumot. A kollégium feladatait a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv a következők szerint határozza meg:

„A kollégium

32. § (1) A kollégium feladata megteremteni a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azoknak,

a) akiknek a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítéséhez, nemzeti vagy etnikai kisebbségi nyelven, illetve gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben való tanuláshoz a lakóhelyükön nincs lehetőségük, illetve

b) akiknek a tanuláshoz megfelelő feltételeket a szülő nem tudja biztosítani.

(2) A kollégiumban externátusi ellátás biztosítható annak a tanulónak, akinek férőhely hiányában nem lehet kollégiumi elhelyezést biztosítani.

(3) A kollégium feladata a tanuló

a) humánus légkörben folyó nevelése, személyiségének fejlesztése, képességeinek és érdeklődésének megfelelően tehetségének kibontakoztatása, iskolai tanulmányainak segítése,

b) sportolási, művelődési és önképzési lehetőségének biztosítása,

c) öntevékenységének, együttműködési készségének fejlesztése, önállóságának, felelősségtudatának fejlesztése,

d) pályaválasztásához, középiskolai kollégium esetén a tanuló önálló életkezdéséhez szükséges ismeretek, képességek megszerzésének elősegítése.

(4) A kollégium kapcsolatot tart a tanuló szülőjével, iskolájával.”

A kollégium vezetője és nevelőtestülete az intézményegység pedagógiai programját a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjáról szóló 46/2001. (XII.22.) OM rendelet szerint kidolgozta és most a 36/2009. (XII. 23.) OKM rendelet útmutatásai szerint módosította. A módosított program belépésének kötelező időpontja 2010. szeptember 1.

Az említett közoktatási törvény 102. § (2) f) pontja a fenntartó hatáskörébe utalja a pedagógiai programok elkészítésének és módosításának jóváhagyását.

A 103. § (2) bekezdése szerint:

„(2) A fenntartó a nevelési, illetve pedagógiai program jóváhagyását akkor tagadhatja meg, ha az

a) nem felel meg az e törvényben előírt követelményeknek;

b) olyan többletfeladatokat tartalmaz, amelyekhez a feltételek nem biztosítottak, és annak megteremtését nem vállalja, illetve nem tartalmazza azokat a feladatokat, amelyeket - a szükséges feltételek biztosítása mellett - meghatározott.”

Tisztelt Képviselő-testület!

A módosított programot jóváhagyás előtt megvizsgáltuk és független közoktatási szakértővel is megvizsgáltattuk a következő szempontok alapján:

- a módosított program megfelel-e az érvényes jogszabályoknak;
- a tervezett tananyagok és óra-szükségletek a törvényi előírások alapján kerültek meghatározásra;
- a fenntartóra nézve nem tartalmaz-e olyan költségeket, amelyek többlet terhet jelentenének;
- a program elfogadásának eljárási rendje (legitimizáció vizsgálata).

A kollégiumi intézményegység módosított pedagógiai programjának jóváhagyását – a fenti szempontok szerinti vizsgálat alapján – a szakértővel együtt, jóváhagyásra javasoljuk.

Sárospatak, 2010. június 15.

Dr. Hörcsik Richárd

*Készítette: Donkó József
szakreferens*

SÁROSPATAK VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

..../...../2010. (VI. 25.) KT. számú

h a t á r o z a t a

az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium kollégiumi intézményegységének módosított pedagógiai programjáról

A képviselő-testület az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium kollégiumi intézményegységének módosított pedagógiai programját, az előterjesztésben és a szakértői véleményben megfogalmazottak szerint jóváhagyja.

Az intézményben 2010. szeptember 1-jétől a most jóváhagyott pedagógiai program alapján folytatják a kollégiumi nevelést.

Felelős: polgármester, intézményvezető

Határidő: 2010. szeptember 1.

K.m.f.

Dr. Szabó Rita
aljegyző

Dr. Hörcsik Richárd
polgármester

Hitelesítem:

Jegyzőkönyv

Készült: 2010.06.08. Kedd 15h az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium kollégiumi nevelőtestületi megbeszéléséről

A megbeszélés témája: a Kollégiumi pedagógiai program módosításának elfogadása

Jelen van:

Bolló Csaba

Csáki Gézáné

Csehi László

Gaál Antalné

Galgovics Csabáné

Hoffmann Mónika jegyzőkönyvvezető

Jósvai Péter

Kerchner Istvánné

Szajkó József

Szentimrei Ferenc

Tóth Csaba (1)

Tóth Csaba (2)

Aláírás:

Bolló Csaba

Csáki Gézáné

Csehi László

Gaál Antalné

Galgovics Csabáné

Hoffmann Mónika

Jósvai Péter

Kerchner Istvánné

Szajkó József

Szentimrei Ferenc

Tóth Csaba (1)

Tóth Csaba (2)

A Pedagógiai Program kiemelten napirendre kerülő témái:

1. Bevezető

- 1.1. Jogi alapok
- 1.2. Kollégiumunk: helyzetünk, főbb jellemzők
- 1.3. Kollégiumunk hagyományai

2. A Kollégium feladatai, alapelvei

- 2.1. Általánosan
- 2.2. Küldetésnyilatkozatunk
- 2.3. Céljaink
- 2.4. Alapelveink

3. A nevelőmunka konkrét területei a kollégiumban

- 3.1. A tanulmányi munka segítése
- 3.2. Gyermekek és Ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

3.3. Egészség, életvitel, személyiségfejlesztés

4.Értérendszerünk

4.1. Általánosan

4.2. Kiemelten fontos értékünk: a közösség

5.Követelményrendszer

5.1. Diákjainkra vonatkozó követelmények

5.2.A kollégiumi nevelőkkel szemben támasztott követelmények

6.A kollégiumi tevékenység szerkezete

6.1.A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

6.2.Egyéb, a kollégium által biztosított foglalkozások

6.3. Időbeosztás

7. Diákönkormányzat

8.A kollégium ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségirányítási rendszere

MELLÉKLETEK

A megbeszélés során az új változtatásokhoz illetve a teljes programhoz hozzáfűznivaló nem volt. További kérdések sem merültek fel.

A programot a nevelőtestület szavazás után egyhangúlag elfogadta.

Sárospatak, 2010.06.08.

jegyzőkönyvvezető aláírása

hitelesítő 1.

hitelesítő 2.

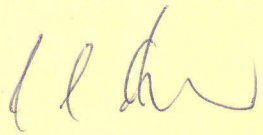

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

AZ

**ÁRPÁD VEZÉR GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM
KOLLÉGIUMI INTÉZMÉNYEGYSÉGÉNEK MÓDOSÍTOTT
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRÓL**

Készítette:

Csider Andor
közoktatási szakértő

VIZSGÁLATI PROGRAM

1, Adatok

Megrendelő: Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium
3950 Sárospatak
Arany János út 5-7.

Megrendelő képviselője: Tóth Tamás igazgató

A vizsgálat végrehajtója: Csider Andor közoktatási szakértő
Szakértői ig. sz.: 010359-02
Szerencs, Erdei Ferenc út 8.
T: 06-20-971-0861
csider.andor@szerencs.hu

2, A vizsgálat előzménye

A pedagógiai program felülvizsgálatára és korrekciójára azért volt szükség, mert a 46/2001. (XII.22.) OM rendeletet, amely a Kollégiumi nevelés országos alapprogramját tartalmazza, a 36/2009 (XII.23.) OM rendelet módosította.

A jogszabályban foglaltak szerint a kollégiumok nevelőtestületének 2010. március 31-ig át kell dolgozni a pedagógiai programot, s a fenntartó jóváhagyása után 2010. szeptember 1-től érvénybe kell léptetni.

3, A vizsgálat leírása

A vizsgálat célja az alábbi kérdések megválaszolása:

- A helyi program megfelel-e az érvényes jogszabályoknak, illetve helyi rendeleteknek?
- A tervezett tananyagok és óra-szükségletek a törvényi előírások alapján készültek?
- A pedagógiai program a törvények által előírt feladatokon túl tartalmaz-e olyan kötelezettségeket fenntartóra nézve, amely többletkiadást igényel?
- A dokumentum megalkotása során végrehajtották-e a legitimizációs eljárásokat?

Módszerei:

- Dokumentumok elemzése az alábbi szempontok szerint
 - Tartalmi követelmények
 - Formai elemek
 - Helyi sajátosságok
- Interjú az intézmény vezetőjével

4, Megállapítások a módosított pedagógiai programról

4.1, Az intézmény közös igazgatású, koedukált kollégium. Pedagógiai programját a vonatkozó törvények, a fenntartó elvárásai, fejlesztési terve, valamint az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium továbbá a Vay Miklós Szakközép- és Szakmunkásképző pedagógia programjainak figyelembevételével készítette el. A módosított program alapelvei, céljai és feladatai, továbbá a megvalósítás módszerei között a koherencia fennáll.

4.2, A pedagógiai program világosan és érthetően bemutatja a kollégium tevékenységét. A célokhoz kapcsolódó tevékenységstruktúra elemeit a vonatkozó jogszabályok szerint alakították ki oly módon, hogy megfeleljen a partneri elvárásoknak, és építsen a helyi hagyományokra, tradíciókra.

4.3, A kollégiumi nevelés fejlesztési területeinek kifejtése a módosított 46/2001. (XII.22.) OM rendeletet szerint történt. Kiemelten kezelik a nevelési területekhez kapcsolódó kompetenciák fejlesztését. Ezek gyakorlatban való megvalósítása lehet a későbbiekben a továbbképzések, illetve az intézményi pedagógiai innováció meghatározó tartalmi eleme is.

4.4, Az intézmény kezdetektől részt vesz az Arany János Tehetséggondozó Programban, amely szoros együttműködést kíván meg a Gimnáziummal. Mivel közös igazgatású többcélú intézmény keretei között történik a program megvalósítása, az együttműködés szervezeti-strukturális feltételei ideálisak. A nevelőtestületek közötti kapcsolattartás és az információáramlás formái jól kidolgozottan fellelhetők a pedagógiai programban.

4.5, A kollégium gazdag hagyományokkal rendelkezik, amelyet a pedagógiai program teljes körűen bemutat. Külön említésre méltó a széles körű szakmai kapcsolatrendszere. (Sport- és kulturális versenyek, konferenciák.)

4.6, A kollégiumvezetés által megfogalmazott intézményi belső elvárások, a kidolgozott értékelési szempontok megteremtik a folyamatosan magas színvonalú munka fenntartásának kereteit.

4.7, A kollégium vezetőjének véleménye szerint a pedagógiai programban kitűzött célok és feladatok teljesítéséhez a humánerőforrás rendelkezésre áll, illetve alkalmas a megvalósításhoz.

Összegezve a kollégium módosított pedagógiai programjáról megállapítom hogy:

- A pedagógiai program megfelel a vonatkozó jogszabályoknak, különös tekintettel a módosított 46/2001. (XII.22.) OM rendeletre.
- A tervezett alaptantervi témák meghatározása, valamint az óraszükségletek a törvényi előírások alapján készültek.
- A pedagógiai program a törvények által előírt feladatokon túl nem tartalmaz olyan kötelezettségeket a fenntartóra nézve, amely többletkiadást igényel.

A fentiekben megfogalmazottak alapján az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium kollégiumi intézményegységének módosított pedagógiai programja a hatályos törvényeknek megfelel, ezért jóváhagyásra javaslom.

5, A vizsgálati program részletes megállapításai

5.1. Tartalmi követelmények

A kollégiumi pedagógiai program tartalmi elemeit a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 32, 33, 49, 53, 114.§-a tartalmazza.

S. SZ	KÉRDÉS	Jogsabályi hivatkozás	Megfelelőségek
1	A kollégium pedagógiai programja tartalmazza-e az előírt tartalmi elemeket?		
2	A kollégium nevelési alapelveit, célkitűzéseit	Kt. 49.§. (2) bek. a)	igen ☒ nem ☐
3	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elveit	Kt. 49.§. (2) bek. b)	igen ☒ nem ☐
4	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, középiskolai kollégiumok esetén az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elveit	Kt. 49.§. (2) bek. c)	igen ☒ nem ☐
5	A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozók kollégiumi nevelése esetén a nemzeti, etnikai kisebbség kulturális és anyanyelvi nevelésének feladatait	Kt. 49.§. (2) bek. d)	igen ☐ nem ☒
6	A hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervét	Kt. 49.§. (2) bek. e)	igen ☒ nem ☐
7	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszereit, eszközeit, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elveit	Kt. 49.§. (2) bek. f)	igen ☒ nem ☐
8	A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységet	Kt. 49.§. (2) bek. g)	igen ☒ nem ☐
9	A kollégium hagyományait és továbbfejlesztésének tervét	Kt. 49.§. (2) bek. h)	igen ☒ nem ☐

10	Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formáit	Kt. 49.§. (2) bek. i)	igen ☒ nem ☐
11	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét	Kt. 49.§. (2) bek. k)	igen ☒ nem ☐
12	A kollégiumok pedagógiai programja összhangban áll-e a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal, illetve az érdekelt iskolák pedagógiai programjával?	Kt. 49.§. (1) bek 46/2001. (XII.22.) OM rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról	igen ☒ nem ☐
A nevelési, pedagógiai program egyes tartalmi elemeinek törvényessége			
13	A szülő, a tanuló és a kollégiumi nevelő együttműködési formái. Figyelembe vették-e az alábbi jogszabályi rendelkezéseket? ☞ A kollégium a szülők közösségével együttműködve nevel. Erről a Kt. 2.§. (4) bek a)-b) pontját? ☞ A szülő kötelezettségéről az együttműködésben? Jogszabályi hivatkozás: Kt. 14.§. (2) bek. a);d);e) pontja ☞ A kollégium iskolával történő kapcsolattartási kötelezettségéről? Jogszabályi hivatkozás: Kt. 32.§. (4) bek. Megjegyzés: a szülő, a tanuló, és a kollégiumi nevelő együttműködését közös feladatokra kell építeni.		igen ☒ nem ☐
14	A nevelési, illetve pedagógiai program megfelel-e az önkormányzati intézkedési tervben foglaltaknak?	Kt. 103.§. (2) bek. a) pont	igen ☒ nem ☐

5.2 Kötelező formai elemek

	KÉRDÉS	Jogsabályi hivatkozás	Megfelelő- ségek
1	A pedagógiai program elfogadásának körülményei Elfogadás előtt kikérték-e a kollégiumszék, vagy szülői szervezet véleményét?	Kt. 61.§. (4) bek.	igen ☒ nem ☐
2	A pedagógiai program elfogadásának körülményei Véleményt nyilvánított-e a diákönkormányzat?	Kt. 63.§. (5) bek.	igen ☒ nem ☐
3	Törvényes volt-e az elfogadás? A nevelőtestületi elfogadásról E jogkör át nem ruházhatóságáról	Kt. 44.§. (1) bek. Kt. 57.§. (1) bek. a) pont Kt. 57.§. (4) bek.	igen ☒ nem ☐
4	Hiteles-e a jegyzőkönyv?	11/1994. (VI.8.) MKM rendelet 4. számú melléklet, A tanügyi nyilvántartások 9.	igen ☒ nem ☐
5	Rendelkezik-e felülvizsgálati határidővel?		igen ☒ nem ☐

5.3 Szóbeli interjú

Az intézmény vezetőjével folytatott interjú

	KÉRDÉS	Válaszok
1	Megfelelőek-e a szakmai program végrehajtásához a személyi feltételek?	igen ☒ nem ☐ részben ☐
2	Elégsek-e a szakmai program végrehajtásához a tárgyi-anyagi feltételek?	igen ☒ nem ☐ részben ☐
3	Az intézményi klíma alkalmas-e a pedagógiai innovációk megvalósítására?	igen ☒ nem ☐ részben ☐
4	A partneri elégedettségi vizsgálatok alapján biztosított-e a kollégium működésének szakmai és gazdasági fenntarthatósága? (diáklétszám, távlati elképzelések)	igen ☒ Nem ☐ részben ☐

Szerencs, 2010. június 8.

Csider Andor
közoktatási szakértő

ÁRPÁD VEZÉR GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

ÉRVÉNYES: 2010. szeptember 1-től

Ezt a Pedagógia Programot az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium Szülői Szervezete megtárgyalta és elfogadta:

.....

Szülői Szervezet képviselője

Sárospatak, 2010. március 30.

Ezt a Pedagógiai Programot az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium kollégiumi
Móricz Zsigmond Diákönkormányzata megtárgyalta és elfogadta:

.....

DÖK titkár

Sárospatak, 2010. március 30.

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés

1.1. Jogi alapok

1.2. Kollégiumunk: helyzetünk, főbb jellemzők

1.2.1. Tárgyi, dologi eszközök

Épületünk

Ellátottság, berendezések, felszerelések

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

1.2.2. Humánerőforrás

1.3. Kollégiumunk hagyományai

2. A kollégium feladatai, alapelvei

2.1. Általánosan

2.2. Küldetésnyilatkozatunk

2.3. Céljaink

2.4. Alapelveink

3. A nevelőmunka konkrét területei a kollégiumban

3.1. A tanulmányi munka segítése

3.1.1. A tanulási kultúra fejlesztése

3.1.2. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályorientáció segítése

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

A tehetséggondozás

A pályorientáció segítése

3.1.3. Differenciált foglalkozások

3.2. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

3.2.1. Pedagógusaink ifjúságvédelmi feladatai

3.2.2. A szociális hátrányok ellensúlyozása

3.2.3. Betegségek, szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

3.2.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

3.3. Egészség, életvitel, személyiségfejlesztés

3.3.1. Egészséges és kulturált életmódra nevelés

3.3.2. A személyiség fejlesztése

3.3.3. Művészeti és információs kultúra fejlesztése, korszerű világkép kialakítása

4. Értékrendszerünk

4.1. Általánosan

4.2. Kiemelten fontos értékünk: a közösség

A kollégiumi nevelőtanárok közössége

A tanulóközösség

A kollégiumi közösség

A közösséghez tartozás alapélményének megteremtése

5. Követelményrendszer

5.1. Diákjainkra vonatkozó követelmények:

5.2. A kollégiumi nevelőkkel szemben támasztott követelmények

5.2.1. Minden nevelőre vonatkozó követelmények

5.2.2. A munkacsoportokkal és a munkaközösség vezetőjével szemben támasztott követelmények

5.2.3. A csoportnevelőkkel szemben támasztott követelmények

A csoportnevelők speciális feladatai

Csoportgyűlés szervezésének rendje

6. A kollégiumi tevékenység szerkezete

6.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

6.1.1. Tanulást segítő foglalkozások

Tanulósobai foglalkozás

Egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások

6.1.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

6.1.3. A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások

6.2. Egyéb, a kollégium által biztosított foglalkozások

6.3. Időbeosztás

7. Diákönkormányzat

7.1. A diákönkormányzat szerepe

8. A kollégium ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségirányítási rendszere

8.1. Minőségirányítás a kollégiumban

8.1.1. A minőség értelmezése kollégiumunkban:

8.1.2. A minőségirányítási rendszer feladatai

8.1.3. A minőségirányítási tevékenység

8.2. Az értékelés

8.2.1. Az értékelés alapelvei

8.2.2. Az értékelés formái, alkalmai

8.2.3. A kollégiumi munka értékelésének területei

8.2.4. A pedagógusok munkájának értékelése

Az értékelés területei

Az értékelés formái, alkalmai

Az értékelés módszerei, eszközei

Az ellenőrzés szintjei

8.2.5. A tanulók munkájának értékelése

Az értékelés területei

Az értékelés formái, alkalmai

MELLÉKLETEK

1. Bevezetés

1.1. Jogi alapok

A Magyar Köztársaságnak a közoktatásról szóló - többször módosított - 1993. évi LXXIX. törvénye meghatározza azokat a jogi kereteket, amely lehetővé és szükségessé teszi minden iskola számára a pedagógiai program elkészítését.

A pedagógiai program készítésénél figyelembe vettük az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának és a gyermeki jogok chartájának általános irányelveit.

Pedagógiai programunk jogi környezetét az alábbi törvények és rendelkezések különösen szabályozzák: a Köznevelési Törvény 49. és 53. paragrafusa és a 9/2004. (III.8.) OM rendelettel megváltoztatott 46/2001. (XII. 22.) számú OM rendelet (a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja).

1.2. Kollégiumunk: helyzetünk, főbb jellemzők

Kollégiumunk az Árpád Vezér Gimnázium és Kollégium része, az iskolával egybeszervezett, önkormányzati fenntartású koedukált középiskolai kollégium, amely 12 éves kortól 22 éves korig fogad diákokat. Tanulóink 5%-a más iskolából érkezik (Vay Miklós Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola) pedagógiai programunk elkészítésekor éppen ezért figyelembe kell vennünk a partneriskolák pedagógiai programját is.

A felvett tanulók több megyéből jelentkeztek. Eltérő kulturális és szociális háttérrel rendelkeznek. Ezért nevelési koncepciónk kialakításakor ezeket a körülményeket is tekintetbe kellett vennünk. Voltak, vannak határon túli (felvidéki, kárpátaljai) tanulók is.

1.2.1. Tárgyi, dologi eszközök

Épületünk

A kollégium régi építésű, 1992-ben felújított épület. A kollégium belső tere részben megújult, a hálósobákon kívül a fürdőhelyiségek korszerűsödtek. Az épület földszintjén az RFV Sárospatak által működtetett konyha működik, diákjaink a hozzá tartozó, szintén megújult étteremben étkeznek. A kollégiumi, intézményi szintű előadások és rendezvények tartására alkalmas ebédlőben egy vetítőterem létrehozása a közeljövő feladata.

A helyiségek állapota megfelelő, további korszerűsítések, így tetőfelújítás, az épület akadálymentesítése, nyílászárók cseréje, a fűtés korszerűsítése a közeljövőben szükséges és várható.

Az iskola több helyiségét, létesítményét - osztálytermek, futball-, kézilabda- és kosárlabdapálya, műfüves pálya - a kollégium diákjai is használhatják.

A kollégium épületében került elhelyezésre az iskolai-kollégiumi könyvtár, ami reggeltől estig diákjaink rendelkezésére áll.

Ellátottság, berendezések, felszerelések

A kollégium három szintes. A földszinten – két szárnyban - a fiúk, az 1., 2., 3. emeleten a lányok kerülnek elhelyezésre 4-6-8-10 ágyas szobákban.

Jelenleg egy 20 gépes, internetezési lehetőséget biztosító számítástechnikai szaktanteremmel , egy könyvtárhelyiséggel, négy tanulószobával (melyből négyet az anyaiskola 8-14 óra között nyelvoktatási célra igénybe vesz), két kiskonyhával,

valamint két betegszobával és egy elkülönítő szobával a hozzátartozó vizesblokkokkal rendelkezünk.

Az igényekre válaszképpen kondicionáló termet rendeztünk be a gyerekeknek, s az egészséges életmódot szolgálja kerékpár- és kajak- és kenu parkunk.

A hálósobákat folyamatosan próbáljuk felújítani és új bútorokkal otthonosan berendezni.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

A kollégiumi kötelező minimum feltételekkel rendelkezünk. A tanulói létszám növekedésével párhuzamosan bővítenünk kell az eszközállományt, pótolni kell a felmerülő hiányokat és végrehajtani a szükségessé váló cseréket.

A minimum feltételeken kívül szükségünk van további számítógépekre, melyeket egyrészt támogató partnereinktől, másrészt pályázat útján szeretnénk beszerezni.

Bővítenünk kell a szakkörök és egyéb foglalkozások eszköz-ellátottságát. (videokamerák, laptopok, projektoros termek)

A hálósobákba és a gardróbszobába szükség van cipőtároló és egyéb szekrényekre. A hálósobákban éjjeli lámpákra van szükség.

A könyvállományt - szaktanári vélemények és a tanulói igények alapján - folyamatosan korszerűsítünk, gyarapítanunk kell.

Ideális lenne a stúdió korszerűsítése, és több multimédiás, audiovizuális eszköz (projektor, LCD panel) biztosítása.

Szükség van diákönkormányzati helyiségre, ott megfelelő technikai eszközök (külön számítógép, nyomtató) felszerelésére annak érdekében, hogy ott a kollégiumi diákújság és egy kollégiumi honlap szerkesztése is lehetséges legyen.

1.2.2. Humán erőforrás

A kollégiumi tanárok képzettsége a törvényben előírtaknak megfelelő, valamennyien felsőfokú képesítéssel rendelkeznek.

A kollégiumi nevelők élnek a posztgraduális képzés, szervezett továbbképzésekbe való bekapcsolódás, szakvizsgával záruló továbbképzésekbe való beiskolázás, továbbképzés, önképzés lehetőségeivel.

A kollégium a törvényi előírásoknak megfelelően továbbtanulási, továbbképzési tervet készít.

A kollégiumi nevelőtanárokon kívül 5 fő pedagógiai asszisztens ügyeleti feladatokat lát el.

A nem pedagógiai jellegű feladatokat az intézmény technikai személyzete látja el.

1.3. Kollégiumunk hagyományai

Kollégiumunk 1974-ben került átadásra általános iskolai diákotthonként. A Móricz Zsigmond Kollégium 2000-ig az Árpád Vezér Gimnáziummal való összevonásig kialakította tárgyi és szellemi hagyományrendszerét. Móricz szobrot és kisplasztikát avatott, működését a Móricz Zsigmond Diákönkormányzat szervezi és segíti, 17 éve diákújságot működtet Koliszáj címen, hagyományos rendezvényei a Móric(k)a-avató, a Szeretetünnepség, A Magyar Kultúra Napi bemutatkozó műsor és a kollégiumi Ballagás. Régi résztvevője illetve szervezője a megye, illetve a régió sport-, és kulturális versenyeknek. A végzős diákok közül az arra érdemeseket Kiváló kollégista és az Örökös Tag címmel jutalmazzuk ballagásukkor.

Hagyományaink továbbfejlesztése

Kollégiumi hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek kollégiumunkhoz. A hagyomány őrzése egy sajátos arculatot biztosít a kollégiumnak, és segít megkülönböztetni intézményünket a többi kollégiumtól. Színesíti a diákéletet, tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket, a szabadidő egészséges és kulturált eltöltését, fejleszti az együttműködési készséget és segíti a harmonikus emberi kapcsolatok kialakulását.

Meglévő hagyományos programjaink, tevékenységünk mellé tervezzük:

- a vízi sportéletünk fejlesztését (táborok, délutáni-hétfégi lehetőségek), a már adott eszközparkunk jobb kihasználását,
- a meglévő kerékpárjainkra támaszkodva, több kisebb-nagyobb, délutáni-hétfégi kirándulások szervezését,
- a kollégiumok közötti meglévő sportversenyek kibővítését a lányokra is
- a kollégiumon belüli sportversenyek számának növelését, új sportági bajnokságok szervezését

2. A kollégium feladatai, alapelvei

2.1. Általánosan

A kollégiumunk feladatai a következő általános irányelvekben foglalhatók össze:

- Meg kell teremtenie a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához azoknak, akiknek a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére lakóhelyükön nincs lehetőség.
- Biztosítani kell az iskolai tanulmányok folytatásához szükséges feltételeket azoknak, akiknek a tanuláshoz a megfelelő feltételeket a szülő nem tudja biztosítani.
- A kollégium pedagógiai tevékenysége során kiegészíti a családi és iskolai nevelést, egyben szociális ellátást, biztonságot és érzelmi védettséget nyújt, segítséget ad a sikeres társadalmi beilleszkedéshez, biztosítja a tudáshoz jutás esélyét.

- A munka és a pihenés ésszerű arányainak kialakításával, a sportolás lehetőségének biztosításával gondoskodik a tanulók sokoldalú művelődéséről, szabadidejének tartalmas eltöltéséről.
- Felkészíti a tanulókat arra, hogy legyen igényük önképzésre, művelődésre, vegyenek részt kollégiumi életük szervezésében.

2.2. Küldetésnyilatkozatunk

A jó szülő felelősségével, szeretetével és gondosságával kívánunk foglalkozni a ránk bízott tanulókkal. Erkölcsi értékeket tisztelő, tájékozott, széles ismeretekkel rendelkező, egyénileg sikeres, közösségi szempontból értékes, társadalmi szerepeit ismerő és vállaló állampolgárokat szeretnénk nevelni.

A testület minden tagjának mind személyiségében, mind viselkedésével és életvitelével példát kell mutatnia a diákjai számára.

2.3. Céljaink

Elsődleges célunk: az együttműködési képesség és a demokratizmus fejlesztése.

Ennek kialakítása után lehetséges a hátrányos helyzetű tanulók segítése, a leszakadók felzárkóztatása, a tehetségek felkutatása és kibontakoztatása, a tanulók neveltségi szintjének, igényszintjének emelése. A kollégiumnak pozitív szociális szokásokat és mintákat kell közvetítenie, fejlesztenie kell a szociális készségeket: empátia, tolerancia, konfliktuskezelő-, vita- és szervezőkészség. Fontos továbbá a tanulók önismeretének, önbecsülésének fejlesztése. A kollégium nevelési feladataihoz tartozik a szabadidő kulturált eltöltésére, a kulturált párkapcsolat kialakítására, a családi életre, az ésszerű háztartásvezetésre való nevelés is.

Mindezek segítségével remélhető, hogy pedagógiai tevékenységünk eredményes lesz.

2.4. Alapelveink

Munkánkat az alapvető emberi valamint a gyermeket megillető jogok érvényesítésével, demokratikus és humanista elvek alkalmazásával, az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével végezzük, együttműködésben a szülőkkel és a partneriskolákkal.

A nevelőtestület a diákokat felelős történelmi gondolkodásmódra, az emberiség, és a világ összes civilizációjának minden humánus, kulturális teljesítménye, ezen belül kiemelten a magyarság és a Kárpát-medencei népek több, mint ezeréves hagyományainak, kulturális értékeinek tiszteletére és megbecsülésére neveli.

A testület minden tagja személyileg felelősnek tartja magát a kollégiumban folyó - a fentiekben leírt szellemiségű - munkáért. A testület támogatja a gondolatok szabad áramlását, a nyílt szellemű vitát, az önálló és közösségi munkát, az önálló

kezdeményezéseket, éppen ezért épít a diákok öntevékenységre, önszerveződő képességére.

3. A nevelőmunka konkrét területei a kollégiumban

3.1. A tanulmányi munka segítése

3.1.1. A tanulási kultúra fejlesztése

Meghatározó jellegű a tanulási motívumok fejlesztése, melyek elősegítik, hogy a diákok számára a tanulás életprogramjuk elengedhetetlen részévé váljon, felkeltse bennük a kíváncsiságot, a megismerési, felfedezési vágyat. A csoportnevelőnek, a tanulószobára beosztott pedagógusnak, valamint a tanulóval egyénileg foglalkozó nevelőtanárnak ennek érdekében változatos módszereket kell alkalmaznia. Ezen kívül a tanév elején fel kell mérnünk a tanulási stílusokat és képességeket. A rászoruló diákoknak módszertani segítséget kell nyújtanunk szervezett foglalkozások keretében.

A kollégium feladata, hogy biztosítsa a nyugodt és zavartalan tanulás feltételeit, és lehetőséget adjon arra, hogy a tanulók elsajátíthassák a helyes tanulási módszereket.

3.1.2. Felzárkóztatás, a tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

A kollégium segítse a tanulásban elmaradt gyerekeket, biztosítsa annak esélyét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket továbbfejlesszék, tudásukat bővítsék. Feladatunk a tanulók képességeinek felismerése, a tehetséges tanulók kiválasztása, a tanulók közötti képességbeli különbségek kezelése és ennek megfelelően a pályaorientáció segítése.

Feladatunk, hogy a kudarcélménytől való szorongást megszüntessük, felfedezzük a tanulás örömeit, működtessük a mindenkiben meglévő vagy mindenkiből előhozható kíváncsiságot, fejlesszük a tanulási hatékonyságot, a rendszerező-képességet, mert csak a belülről fakadó késztetés eredményez tartós tudást. Fontos tehát, hogy felkeltsük a diákok becsvágyát, kitartását.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

Hátrányos helyzetűnek tekintjük mindazon tanulókat, akik speciális foglalkozások nélkül az életben nem egyenlő esélyekkel indulnak.

Igyekszünk felismerni a szociális képességek tekintetében fejletlen és/vagy beilleszkedési zavarral küszködő, a kreativitás szintjén és/vagy motivációjukat tekintve fejletlen tanulót.

Külön figyelmet fordítunk arra, hogy felismerjük és egyéni bánásmódban részesítsük a rejtett dysgráfias, dyslexiás, dyscalculiás tanulókat.

Külön figyelmet szentelünk a határokon túli magyar tanulók helyzetének. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a határon túlról érkező diákok számára hétvégeken is lakhatást biztosítunk, valamint segítjük az anyaországban való tájékozódásukat, hagyományaik átadását, ápolását, kultúrájuk megőrzését.

A hátrány felismerése, mibenlétének megállapítása mindannyiunk felelőssége. Feltétlen szükség van tehát a nevelőtestületen belüli folyamatos információáramlásra.

A tehetséggondozás

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges tanulók felismerése. Mivel a kreatív személyiségeket általában divergens gondolkodásukról lehet felismerni, minden tanév elején ilyen irányú felmérést kell végeznünk. A tehetséges tanulókat motiválni kell, a kiemelkedő eredmények elérése érdekében megkülönböztetett figyelmet, programokat, egyéni fejlesztést, gazdagítást igényelnek.

A pályaorientáció segítése

Kollégiumunkban a hangsúlyt a gimnazista tanulóink pályaválasztásának segítésére helyezzük. A tanuló képességeinek, érdeklődésének, tanulmányi eredményeinek tükrében az osztályfőnökökkel és a szülőkkel való egyeztetés után ismertetjük meg őket a szóba jöhető választási lehetőségekkel. Szükség esetén igénybe vesszük a megfelelő szakszolgálat segítségét is.

A tanulmányi munka megfelelő segítése növeli a továbbtanulás esélyét, a már szakmát választott tanulóink esetében pedig a munkába állást kell segítenünk. Mindezekkel összefüggő csoportnevelői feladat a felelősségérzet elmélyítése, a közép és hosszú távú céltudatos gondolkodás ösztönzése.

Az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

A polgári értékrend elemeinek megismertetése

Kollégistáink elképzelésének megismerése a jövőről

Jövőképük fejlesztése a realizmus irányába

Az egy életen át tartó tanulás és önművelődés igényének kialakítása

Konfliktus kezelési technikák megismertetése és gyakorlása

Élethelyzetek modellezése szituációs játékok révén

Demokratizmus a mindennapokban – előgyakorlatok

A változó világ körülményeihez való konstruktív alkalmazkodás megalapozása

Ésszerű, takarékos gazdálkodásra való felkészítés

3.1.3. Differenciált foglalkozások

A tanulók eltérő felkészültségi szinttel, különböző ismeretanyaggal érkeznek. A szilenciumokon és a csoportfoglalkozásokon belül ezért alapvető a differenciált foglalkozás. Pedagógusainknak figyelembe kell venni a más iskolákból érkező diákok eltérő tananyagát is. A lemaradó tanulók felzárkóztatására külön foglalkozásokat szervezünk. Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tehetséges gyerekek felkarolására is, különös tekintettel akkor, ha az adott tanulók hátrányos helyzetűek.

A tevékenység színterei: a szakköri óra, sportkör és minden egyéb diákjaink részvételével kapcsolatos foglalkozás: versenyekre való felkészítés, rendezvény-előkészület, társastánc, színjátszó, kézműves, újságíró szakkör, kollégiumi stúdióban való munka, közéleti szerepvállalás, szervezőmunka. A kollégium rendezvényei is bemutatkozási lehetőséget nyújtanak diákjainknak.

3.2. Gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

Fontos célkitűzésünk, hogy pedagógiai tevékenységünk kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik diák származása, színe, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása miatt, vagy bármely más oknál fogva hátrányos, esetleg kitaszított helyzetbe kerüljön. Különös figyelemmel kísérik tehát a kollégiumba kerülő állami gondozott, szociálisan hátrányos helyzetű, vagy egyéb okokból veszélyeztetett tanulók fejlődését. Elsődleges feladatnak tekintjük ezen tanulók kiszűrését, melynek módja lehet bemutatkozó fogalmazás íratása, az egyéni törődés során kötetlen beszélgetés kialakítása, a tanuló családjával, osztályfőnökével való beszélgetés, a veszélyeztetettségre utaló jelek megfigyelése, felismerése.

A veszélyeztetettség külső megjelenési formái az alábbiak lehetnek:

- szabados életforma, csavargás, sajátos életvitelt tükröző külső öltözködésben, hajviseletben, ékszerzettségben,
- italozás, dohányzás,
- szélsőséges politikai nézetek hangoztatása,
- kisvallásokhoz való csapódás,
- drogfogyasztás.

A gyermekvédelmi munkát meghatározó elveink:

- minden kollégista diákot előítéletek nélkül segítünk, védünk, hallgatunk meg, kérdezzük;
- tiszteletben tartjuk a diákok személyiségét, emberi méltóságát;
- mindenkihez tapintattal közelítünk;
- a tudomásunkra jutott információkat titokban tartjuk, azt csak és kizárólag a diák helyzetének javítására, problémájának megoldására használjuk fel;
- senkit nem részesítünk igazságtalan előnyben, de a lehetséges segítség és beavatkozás érdekében rangsorolunk a hátrányosság és a veszélyeztetettség mértékének megfelelően.

Figyelemmel kísérjük a veszélyeztetett tanulók közösségi kapcsolatait, közösségbe épülését. Ügyelünk rá, hogy semmiféle hátrányos megkülönböztetés ne érhesse őket.

3.2.1. Pedagógusaink ifjúságvédelmi feladatai

- A csoportnevelőknek szoros kapcsolatot kell tartaniuk a szülői házzal vagy a nevelőszülőkkal, illetve a nevelőintézettel, esetlegesen a tanuló lakhelye szerinti önkormányzattal.
- Közre kell működniük a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében (tanulmányi eredmény romlása, családi gondok, gazdasági helyzet romlása esetén).
- Kötelességük, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön.
- A nevelőnek feladata a szülők és a gyerekek tájékoztatása a számba vehető konkrét lehetőségekről (például világosítsa fel őket az igénybe vehető szociális juttatásokról).
- A nevelőnek tájékoztatnia kell a tanulót és szüleit arról is, hogy a gyermek vagy fiatal érdekében milyen intézkedéseket tart szükségesnek.

3.2.2. A szociális hátrányok ellensúlyozása

A kollégiumba kerülő tanulók közül többen szociálisan hátrányos helyzetűek, csonka családban élnek, munkanélküli szülők gyermekei, vagy más ok miatt a létminimum alatt élő családokból kerülnek ki. Kötelességünk, hogy segítsük ezen tanulók társadalmi beilleszkedését és gondoskodjunk alapellátottságukról. Ennek érdekében a következőket kell tennünk:

Felhívjuk a diákok figyelmét a törvények adta lehetőségekre és jogokra (ingyenes tankönyv, étkezési támogatás, egyéb juttatások).

Segítjük őket a szükséges kérelmek megírásában.

Felzárkóztató és tehetséggondozó programokat szervezünk.

Pályaorientációs tevékenységet folytatunk.

Személyiségfejlesztő foglalkozásokat tartunk.

Szükség esetén igénybe vesszük a pedagógiai szakszolgálatokat.

A feladatok elvégzésének irányítója az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi felelős pedagógusa.

3.2.3. Betegségek, szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése

A betegségek, szenvedélybetegségek megelőzése illetve kezelése érdekében a kollégium a következőket teszi:

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának megfelelően szervezett foglalkozásokat tartunk, és kiemelten foglalkozunk az életmód-életvitel témakörrel.

Támogatjuk pedagógusaink ilyen irányú továbbképzését.

Kötetlen beszélgetéseket folytatunk a tanulókkal a bizalom erősítése érdekében.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy az érintett tanulókat bevonjuk a szakkörök munkájába, klubok tevékenységébe, így integráljuk őket a kollégiumi közösségbe.

Filmklub keretében lehetőséget nyújtunk speciális, a témával foglalkozó film megtekintésére, beszélgetésre.

Előadókat hívunk kollégiumi és/vagy csoportszintű előadásokra, drogellenes programokat szervezünk.

Szükség esetén az iskolaorvos illetve iskolapszichológus segítségét kérjük.

Ezeket a feladatokat kollégiumi ápolónő a nevelőtanárokkal együtt végzi.

3.2.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési vagy/és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal való foglalkozás során különösen fontos, hogy kiderítsük milyen okok állnak viselkedésük hátterében, és ennek megfelelően segítsük őket nehézségeik leküzdésében.

Különös figyelmet kell a visszahúzódó, csendes diákokra fordítanunk az egyéni foglalkozások és a csoportos tevékenységek során egyaránt, mert problémáik sokszor rejtve maradnak, éppen visszahúzódó magatartásuk miatt. Nem engedhetjük, hogy bármely gyerek perifériára kerüljön, elmagányosodjon. Ezért erősíteni kell a csoportban is a toleranciát, a felelősségérzetet, az egymásra figyelés érzését, másfelől pedig a nevelő indirekt módon, személyes példamutatásával nyújt mintát a befogadó magatartásra. Az egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások és a klubokban zajló tevékenység során szükségszerűen integrálódnak a közösségbe beilleszkedési zavarokkal küzdő diákjaink is. Ezért kollégiumi szinten különösen fontos, hogy olyan változatos tevékenységi kört biztosítsunk, amelyben minden kollégista diák talál érdeklődésének megfelelőt. A kollégiumi napok rendezvényeit is tudatosan minden diákunk részvételére számítva szervezzük.

3.3. Egészség, életvitel, személyiségfejlesztés

3.3.1. Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása. A tanulók rendelkezzenek olyan ismeretekkel, gyakorlati

képességekkel, melyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében. Feladatunk biztosítani, hogy a kollégium legyen minden részletében kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat. Ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket, műveltségüket. A kollégium kulturális és sportélete is járuljon hozzá, hogy a gyermekek és fiatalok helyes életmódmintát válasszanak maguknak.

A fentiek érdekében kollégiumunk a következő lépéseket tette, illetve teszi a jövőben:

- Megfelelő napirend kialakításával és betartatásával neveljük diákjainkat a napi életritmus kialakítására. A rendszerességre nevelést kiemelten fontosnak tartjuk.
- Megköveteljük a hálósobák rendjét és tisztaságát, folyamatosan ellenőrizve, segítve és ösztönözve diákjainkat a megfelelő szint elérésére, a legszűkebb környezetükért való felelősségük kialakítása érdekében.
- Felhívjuk figyelmüket a napi tisztálkodás, a személyes higiéné és ruházatuk tisztántartásának fontosságára, melynek minden feltétele (modern zuhanyozók és mosdóhelyiségek, automata mosógép) biztosítottak kollégiumunkban.
- A csoportnevelőknek figyelniük kell arra, hogy a diákok megfelelően, rendszeresen táplálkoznak-e, és fel kell hívniuk a tanulók figyelmét ennek fontosságára. Diákjainknak lehetőségük van főzésre, konyha- és hűtőszekrény-használatra. Szoktatni kell diákjainkat az étkezések kulturált lebonyolítására, mind a közös étkezőben az ügyeletes pedagógusok segítségével, mind a teakonyhákban.
- Az Alapprogram által előírt foglalkozások megszervezésén kívül az iskola ápolónőjét, szükség esetén az iskolaorvost is felkérjük táplálkozási tanácsadó foglalkozás megtartására.
- A tanítási órák után legalább egy óra szabadidőt biztosítunk diákjaink számára, melynek során egyéni igényeik szerint mozoghatnak, pihenhetnek, felfrissülhetnek a tanulószobai foglalkozások kezdete előtt, majd ugyanígy, a foglalkozások végeztével.
- Diákjaink pihenéshez való jogát a napirend szerinti pihenőidő, takarodó szigorú betartatásával biztosítjuk.

A helyes életmód és életvitel kialakításában, bár a csoportnevelő pedagógusok szerepe a diákok mindennapjaiban nagyon hangsúlyos, a kollégium minden dolgozójának aktívan részt kell vállalnia.

3.3.2. A személyiség fejlesztése

A személyiségfejlesztés sarkalatos pontja az önismeret fejlesztése. Nagyobb teret kell adnunk annak, hogy a tanulók értékelni tudják önmagukat, viselkedésüket, teljesítményüket, társaikat. Kihangsúlyozzuk: törekedniük kell mind a testi, mind a lelki egészségük fenntartására. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal saját testüket, szervezetüket, pszichikumukat, a testi és lelki betegségeket, megelőzésüket, az egészség megőrzését, az egészséges életmódot. Ehhez a csoportnevelői foglalkozásokon túl szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

Ugyanakkor a személyiség fejlesztése minden nevelő feladata.

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában az Önismeret és pályaválasztás, a Tanulásmódszertan valamint az Egyén és közösség témakörök megfelelő

részterületeit játékos önismereti, személyiségfejlesztő célú közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások keretében oldjuk meg.

A foglalkozásoknak nagy jelentőséget tulajdonítunk, mert segítségükkel nem csak önmagukat ismerik meg jobban a diákok, hanem a közösséghez tartozás élményét is elmélyítik.

3.3.3. Művészeti és információs kultúra fejlesztése, korszerű világkép kialakítása

A kollégiumi nevelés fontos feladata a világban való tájékozódás segítése a természeti és társadalmi ismeretek bővítésével, az információs kultúra fejlesztésével, művészeti élmények befogadására való lehetőségek nyújtásával. Ennek érdekében számítástechnikai szaktantermünk napi 5 órában áll a tanulók rendelkezésére, rendszeres színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk, könyvtárat működtetünk, napilapokat és folyóiratokat járattunk a kollégista diákok számára. Az Alapprogramban előírt foglalkozásokon kívül a diákok érdeklődésének, igényének megfelelő előadásokat is szervezünk.

4. Értérendszerünk

4.1. Általánosan

A kollégiumban, a tanulókkal való folyamatos együttélés során a pedagógia minden apró elemének értékközvetítő szerepe van. Ezért a nevelőtanárnak személyében, ruházatában, eszközeiben, társas viszonyaiban, beszédét tekintve is folyamatosan példát kell mutatnia. Szeretetre, céltudatosságra, becsületességre, a teljesebb önismeretre és önművelésre, valamint a normatisztelek fontosságára kell nevelnie.

Szeretetre - a családtagok, a társak, a közösség és a haza iránt. Céltudatosságra, döntés-képességre, kitartásra: a kudarcok és akadályok leküzdésére.

Becsületességre: a jó és a rossz, a helyes és a helytelen, az igaz és a hamis felismerésére, vagy legalábbis a felismerés igényére. Őszinteségre, a felelősség vállalására, az elvekhez, a közösségekhez és az emberek iránt való hűségre, valamint az igaz ügyek szolgálatára.

Teljesebb önismeretre, vagyis: a testi és lelki tulajdonságok, adottságok, erények és hibák felismerésére, az önigényesség fejlesztésére, az öntudat és az önbecsülés erősítésére.

A folyamatos önművelésre: a tanulás, mint személyiségfejlesztés közeli és távolabbi céljának ismeretére, az alapvető tanulástechnikák ismeretére, szorgalomra, a kombinációs készség, valamint az alkotóképesség fejlesztésének igényére.

Normatiszteletre: a helyzet felismerésének, elemzésének és az ahhoz való alkalmazkodásnak a képességére, valamint az udvarias, illedelmes, de természetes viselkedésre.

4.2. Kiemelten fontos értékünk: a közösség

A kollégiumi nevelőtanárok közössége

szervezi és vezeti a nevelési folyamatot. Az egyes tanárok nem csak személyiségükkel gyakorolnak befolyást neveltjeikre, hanem a nevelőtestület képviselőjeként is hatnak rájuk. Közvetíti a pedagóguskollektívára jellemző elveket, normákat, tradíciókat, vezetési stílust, hangnemet is. A közösség fejlődését, egyéni arculatát befolyásolja a pedagóguskollektíva összetétele, kohéziója, tagjainak kooperatív képessége, nevelési tapasztalataik kicserélése.

A tanulóközösség

önmagában is rendszert alkot. Kisebb közösségekre, csoportokra tagolódik. Ilyenek: a kollégiumi csoportok, az azonos iskolába járók, azonos szakkörbe, diákkörbe járók, egyéb csoportok, egy szobában lakók. A teljes kollégiumi közösség fejlesztése a kisebb közösségek fejlesztésével kezdődik.

A tanulói csoport - az elsődleges közösség állandó érintkezési lehetőségeivel - a családiasság, a meghittség, barátság szellemét alakítja ki. Amellett, hogy keretein belül is állandó, kooperatív tevékenység folyik, tudomása lehet tagjai más kollektívákban kifejtett tevékenységéről és magatartásáról. Mindezt nemcsak figyelemmel kíséri, hanem támogathatja, értékelheti is. Jól ismeri tagjait, ezért segítséget nyújthat önnevelésükhöz, céljaik megközelítéséhez és ahhoz, hogy egyéni törekvéseiket reális irányba tereljük.

A legfőbb összetartó erő minden csoport esetében a közös tevékenység, a közös cél. A csoportnevelő személyiségétől és a gyerekek érdeklődésétől függően kell meghatározni a célokat és megszervezni a közös szabadidős foglalkozásokat.

A hagyományoknak nagy kohézióteremtő és nevelő ereje van. A hagyományok mint rögzült magatartásformák újra és újra mintául szolgálnak az egyes tagok és az egész közösség számára. Mint az előzőekben megfogalmaztuk, kiemelten fontosnak tartjuk hagyományteremtő törekvéseinket, hogy ezáltal is erősítsük diákjaink összetartását és kötődését kollégiumunkhoz.

A jó közösség eszmeileg, meggyőződésében is egységes. Ennek tükrözője az egységes közvélemény, a nézetek nagyfokú egybevágása. Az összetartó közösségben közelebb az életminták, az etikai normák és a cselekvési modellek. Ezeknek óriási szuggesztív, motiváló hatása van az egyes tagokra. A közvélemény, a közösségi normarendszer komoly pedagógiai potenciált képvisel. Megkönnyítheti és meggyorsíthatja a személyiség fejlődését, a helyes elvek és magatartási formák kialakulását és megszilárdulását. Negatív beállítottságú kollektívák esetén viszont felőrölheti az egyén ellenálló erejét, és helytelen életutak felé sodorhatja. Az, hogy

milyen beállítódás válik uralkodóvá a csoportban, a csoportnevelő érzékenységet, a közösségi normarendszer kialakításában végzett tevékenységét tükrözi.

A jó közösségekre jellemző a demokratizmus, a döntések közös meghozatala. Ha az egyén szabadon vesz részt ezek kialakításában, a közös elhatározások elfogadása biztosíthatja a szabadságát. A pedagógusnak ki kell jelölnie, melyek azok a területek, ahol az egyén illetve a csoport önállósága megvalósítható, és mikor kell az érdekeket a nagyobb közösség érdekeinek alárendelni.

A közösség önszabályozó rendszerként fogható fel, ezért belső egyensúlyát tudatosan kell szabályoznunk. A közösségi életben a felfelé és lefelé is szabadon és torzításmentesen áramló információk az önszabályozás elsődleges eszközei. Ennek jelentőségét felismerve meg kell találnunk az információcsere optimális csatornáit és formáit.

Tudatosan építjük ki a közösségek horizontális és vertikális rendszerét. A legfontosabb magának az alapközösségnek az élete és helyes irányú fejlődése. Az egyén számára szükséges egy olyan alapközösség, amely tevékenységét értékeli, amelynek értékrendszerét elfogadja, és amely befogadván őt, az érzelmi biztonságot, az együttes élmény örömét adja meg számára.

A kollégiumi közösség

A kollégiumi közösségben többféle csoportközösség dolgozik együtt.

Elsődleges a szobaközösség. Kollégiumunk - a nagyobb egység és a hatékonyabb közös munka - érdekében azonos életkorú és/vagy iskolájú szobaközösségeket igyekszik létrehozni.

A kollégiumokban nagyobb közösségegységet jelenthet egy-egy csoport, tanulószoba közössége. Itt már lehetnek együtt heterogén, különböző életkorú tanulók is. Így a homogén és heterogén összetétel előnyei egyaránt hatni tudnak. A kollégiumok nevelő jelentősége éppen a közvetlen együttélésből fakadó pszichológiai előnyök miatt igen nagy. Sok, a fiatalokat igazán megragadó, közösségmozgósító pedagógiai kezdeményezésre és ötletre van szükség.

A kollégium irányító és érdekképviseleti szerve a kollégiumi diákönkormányzat. E szerv az összekötő kapocs a nevelőtestület és a kollégiumi diákság között. Természetesen az állandó kapcsolatról gondoskodnunk kell.

Pedagógiai tevékenységünk kulcsfontosságú része a partnereinkkel, szülőkkel való kapcsolatunk. Információt adunk és kapunk az iskola ifjúságvédelmi tevékenységéről, az ifjúságvédelmi szakellátó intézményekről a gyermekeknek, a szülőknek, a pedagógusoknak.

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, a szaktanárokkal, a kollégiumi-iskolai orvossal, a könyvtárossal, a szabadidő szervezővel, a diákönkormányzattal, külső szervezetekkel (nevelési tanácsadókkal, önkormányzatokkal, állami gondoskodást végző otthonokkal, gyermekvédelmi szakellátó intézményekkel).

Kapcsolattartás a családdal, az együttműködés formái:

- személyes beszélgetések,

- szülői támogatás megnyerése,
- fogadóórák,
- szülőknek szóló tanácsadások,
- programok szervezése

A közösséghez tartozás alapélményének megteremtése

A közösséghez tartozás különböző, egymásra épülő szinteken valósul meg.

A legkisebb egység az egy szobában lakók közössége. E fölött áll a tanulói csoporthoz tartozás, a kollégiumhoz való tartozás, a nemzethez tartozás és az európaiság.

Minden tanulónkkal meg kell ismertetnünk népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit, a történelemben kiemelkedő magyarok tevékenységét, munkásságát. Olyan közösségi tevékenységeket kell szerveznünk, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. Nyitottaknak kell lenniük a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, eredményeinek megismerésére, megbecsülésére. Meg kell alapoznunk a nemzettudatot, elmélyítenünk a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.

Ki kell alakítanunk tanulóinkban a pozitív viszonyt a közös európai értékekhez. Meg kell, hogy becsüljék az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait. Nyitottaknak kell lenniük az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel szomszédainkra. Meg kell ismertetnünk velük az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Nyitottaknak kell lenniük és megértőknek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.

Elő kell segítenünk a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását. Képesnek kell lenniük a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik felismerésére és jogaik gyakorlására. Be kell kapcsolnunk tanulóinkat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Meghatározóvá kell, hogy váljon életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés. Ennek érdekében fontos az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése, megoldása.

Fejlesztünk kell a kommunikációs kultúrát. Ez részben a műveltség, a tudás alapja, részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője. Középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és -kifejezés, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak. Mindezek elsősorban az

anyanyelv minél teljesebb értékű ismeretét kívánják. Iskolánknak az új audiovizuális környezetet értő, szelektíven használó fiatalokat kell nevelnie.

A tanulók körében egyes témákban közvélemény-kutatásokat kell végezni. A témákat mindig az adott helyzet hozza elő. A közvéleményt fel kell használnia a Diákönkormányzatnak döntései meghozatalához. A közvélemény-kutatáshoz pl. lehet tesztek használni stb.

Feltétlenül javítanunk kell belső hírközlésünkön, kommunikációnkon. Gondosan meg kell terveznünk ezt a rendszert, meg kell keresnünk az információcsere optimális csatornáit, formáit.

5. Követelményrendszer

A követelmények megfogalmazása azért fontos, mert így válik mindenki számára világossá, hogy a célok megvalósulása érdekében mit kell tennie, teljesítenie.

Követelményrendszerünk fogalmazza meg a pedagógusra, a kollégium egészére, a szobaközösségekre, az érdeklődési csoportokra, az egyes kollégistákra vonatkozó feladatokat és elvárásokat.

5.1. Diákjainkra vonatkozó követelmények:

- tartsa be a kollégiumi életre vonatkozó szabályokat
- tartsa be az együttélés normáit, tartsa tiszteletben mások jogait, legyen figyelmes
- tartsa rendben környezetét, óvja közös értékeinket
- legyen őszinte, egyenes, vállalja a felelősséget tetteiért
- legyen jól nevelt, az értékeket tisztelő, viselkedni tudó, erkölcsös, becsületes, jellemes, önmagával és másokkal szemben igényes
- ismerje fel, hogy mi a jó, mi a rossz, a helyes és helytelen, az igaz a hamis, cselekedjen a pozitív értékek szellemében, tudjon és akarjon igazodni az elfogadott társadalmi normákhoz
- képességeinek megfelelően teljesítse tanulmányi kötelezettségeit, és törekedjen az önművelésre, vegyen részt, ha szükséges, társai tanulmányi segítségével
- törekedjen szabadideje hasznos és kulturált eltöltésére
- ismerje és szeresse nemzetét, szülőföldjét, nemzete történetét, szeresse anyanyelvét,
- ismerje a határon kívül, kisebbségben élő magyarok problémáit
- legyen pozitív, előítélet-mentes véleménye a hazánkban élő nemzetiségekkel, kisebbségekkel kapcsolatban, tartsa tiszteletben jogait, nemzeti érzéseiket

- törekedjen az európai kulturális hagyományok és örökség megismerésére, megóvására, legyen érzékeny az emberiség globális problémáira

5.2. A kollégiumi nevelőkkel szemben támasztott követelmények

5.2.1. Minden nevelőre vonatkozó követelmények

A kollégiumi nevelőtanár higggyen hivatásában, a pedagógiai értékekben, a gyermekek nevelhetőségében, jellemezze pedagógiai optimizmus.

1. Ismerje meg a tanulók személyiségét. Alakítson ki a tanulókkal nyílt, őszinte kapcsolatot. Érdeklődjön a tanulók gondoljai iránt, hallgassa meg problémáikat, bajait, segítsen ezek és a kialakuló konfliktusok megoldásában. Segítse beilleszkedésüket a kollégium életébe.
2. Tartson kapcsolatot a kollégistáink szüleivel. Ha szükséges, kérje a szülők segítségét a nevelési problémák megoldásában. Tájékoztassa a szülőket gyermekük tanulmányi előmeneteléről, értesítse őket, ha a tanuló fegyelmi büntetésben vagy jutalomban, dicséretben részesül.
3. Alakítson ki a kollégiumi és iskolai tanárokkal - beleértve a vezetőket is - együttműködő, folyamatos munkakapcsolatot. Tartson konzultációt a szaktanárokkal, az osztályfőnökökkel és a munkahely közvetlen vezetőivel.
4. Minden nevelőnk felelős az ifjúságvédelmi feladatok ellátásáért. A felmerülő gondokat tapintattal és toleranciával közelítse meg. Működjön együtt a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, szükség esetén a területi, illetve a gyermek lakóhelyén lévő önkormányzati gyermekvédelmi felelősökkel.
5. Ismerje a hatályos jogszabályokat, az iskola és a kollégium belső szabályzatait és azok szellemében járjon el.
6. Rendszeresen figyelje és olvassa a pedagógiai irodalmat, a kollégiummal kapcsolatos írásokra hívja fel a kollégák figyelmét.
7. A kollégium anyagi és nevelési helyzetének javulására vonatkozó pályázatokra hívja fel a figyelmet, működjön együtt a pályázati tevékenységben.
8. Tartsa fontosnak a modern, differenciált nevelési elvek megvalósítását:
 - A tanulókkal való foglalkozás tervezésének alapja a tanulók közötti különbségek feltárása.
 - Az értékelés folyamatos, a tanulás segítésének érdekében történik.
 - A tanulók fejlődését képességeik alapján értékeljük.
 - A tanulás segítését változatos és motiváló módszerekkel végezzük, figyelembe véve az eltérő tanulási stílusokat.
 - A tanulási idő beosztása a tanulói igényekhez alkalmazkodva rugalmas.

- A nevelőtanár segíti a tanuló készségeinek fejlődését, erősíti önbizalmát.
- A tanulók együttműködnek egymással és a tanárral a problémák megoldásában.
- A tanulók is részt vesznek a csoport tanulmányi munkájának értékelésében.

5.2.2. A munkacsoportokkal és a munkaközösség vezetőjével szemben támasztott követelmények

A munkacsoport: bizonyos konkrét részterületek működtetését végző nevelői kisközösség. Egy nevelő több munkacsoport tagja is lehet. Követelmény az adott feladat hatékony ellátása, a határidők betartása, a kollégiumi élet gördülékeny szervezése, önálló munkavégzés. Mivel minden munkacsoport más-más részterületért felelős, ezért a követelményeket az adott részterületek határozzák meg. A munkacsoportok felelősei rendszeres időközönként beszámolnak a csoportban végzett munkáról a kollégiumvezetőnek.

A munkaközösség vezetője koordinálja a munkacsoportok munkáját, szükség szerint segítse a kollégiumvezető tevékenységét, távolléte esetén helyettesítse.

5.2.3. A csoportnevelőkkel szemben támasztott követelmények

A csoportnevelők speciális feladatai

A csoportnevelők speciális feladatai az életkori sajátosságok figyelembe vételével a következők:

- a csoportjába járó tanulók megismerése,
- a kollégiumi élet szabályainak megismertetése,
- helyes időbeosztás kialakítása,
- a kollégium adta lehetőségek felfedeztetése,
- a közösségben rejlő lehetőségek kiaknázása,
- hiányosságok felmérése, felzárkóztatás megszervezése,
- tanulási módszerek feltérképezése, diagnosztizálása, tudatosítása,
- az iskolai eredmények fokozott figyelemmel kísérése,
- következetes számonkérés,
- a szerény képességű diákok rendszeres segítése,
- érdeklődési irányok támogatása, az egyéni ambíciók kibontakoztatása,
- versenyeken való részvétel motiválása, felkészítés a versenyekre,
- egyéni érdeklődési körök támogatása,
- tehetséges tanulók motiválása kutatásra, nyelvvizsgára és pályázatok írására,

- pályaaorientáció,
- helyes énkép, önbecsülés erősítése,
- rugalmasabb napirend, szabadabb időbeosztás a szakmai vizsgára, érettségire felkészülés idején,
- távlati célok, reális életviteli tervek készítése,
- pszichés felkészítés a vizsgákra,
- a fiatal felnőtt tanulók életének nyomon követése, segítése.

Csoportgyűlés szervezésének rendje

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott témaköröket a tanév elején kollégiumi szinten ciklusokra bontva szervezzük meg, a nevelőtanárok érdeklődésének és felkészültségének megfelelő felosztásban. Adott témakört forgó rendszerben dolgoz fel egy-egy nevelőtanár. A ciklusok között időarányosan a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megbeszélésével kapcsolatos foglalkozásokat iktatunk be.

Az Alapprogram által előírt témakörök egy részét tömbösített formában, egész napos kollégiumi rendezvény keretében dolgozzuk fel - így a művészet és információs kultúra, környezeti nevelés, magyarság, nemzetiségi lét, európaiság, életmód, életvitel, háztartási ismeretek bizonyos területeit. A tanulás és önismeret témaköreit közös intézményként az iskolai időkeret és tanárok igénybevételével közösen dolgozzuk fel. (AJTP)

A csoportnevelő tanárok minden tanév első foglalkozásán ismertetik az értékelési rendszert, a hiányzások és mulasztások következményeit, valamint a tűz- és munkavédelmi szabályokat. Ezt az ismertetést dokumentálni kell. A dokumentáció tartalmazza a kihirdetés időpontját, a tanár és a tanulók aláírását.

Minden csoportban az egyéni sajátosságoktól függetlenül kiemelt szerepet kell kapnia a szociális viselkedés és illemszabályok elsajátításának, a káros szenvedélyek megelőzésének. Ezek a foglalkozások alkalmasak arra, hogy a nevelőtanár foglalkozzon a tanulók közösségi problémájával, beilleszkedési nehézségekkel, a diákközösség konfliktusaival. A foglalkozásokon őszinte, bizalmas légkörű beszélgetések és szabályozott viták során kell a problémákat megoldani. A csoport kohézióját kirándulások, színházi előadások, és egyéb programok erősítik.

A kommunikációs és egyéni szocializációs készségfejlesztés fő terepe is lehet a jól megszervezett és előkészített csoportgyűlés. Ennek érdekében a foglalkozások anyagába be kell építeni a felnőtt életvitelhez szükséges praktikus ismereteket.

Természetesen az évfordulókról és nevezetes dátumokról való megemlékezésnek is helyet kell kapnia a csoportfoglalkozásokon.

A csoportgyűléseket évente egy alkalommal kollégiumi gyűlés formájában, a csoportok számára összevonva tartjuk meg. Ezeken a gyűléseken a kollégium minden lakója számára fontos, az aktuális félévre vonatkozó információk átadása történik meg.

A csoportgyűlések látogatása minden diák számára kötelező.

6. A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium a Pedagógiai Program alapján éves tanulói foglalkozási tervet készít, melynek elkészítéséhez minden tanév első hetében felmérést készítünk arról, hogy tanulóink milyen szabadon választható foglalkozásokon kívánnak a tanév során részt venni.

6.1. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

6.1.1. Tanulást segítő foglalkozások

Tanulósobai foglalkozás

A tanulósobai foglalkozás a napi felkészülést szolgáló tevékenység, közvetlen tanári irányítással, mely meghatározott időkeretben és nyugodt felkészülést biztosító tárgyi környezetben, csoportos illetve egyéni foglalkozás keretében zajlik. A tanulósobai foglalkozáson való részvétel minden kollégista diák számára kötelező, kivéve a kiemelkedő tanulmányi eredményt elért, önálló tanulásra képes tanulóinkat. (szabadszilenciumosok)

Kollégiumunkban a tanulósobai és az egyéni fejlesztést megvalósító foglalkozási idő összesen heti 13 óra, azonban a különböző képességű diákoknak más-más idő szükséges a tananyag megfelelő elsajátításához. Ezt figyelembe véve a fenti órakeret egyéni elbírálás alapján csökkenthető vagy növelhető.

A kollégiumba bekerült diákok különböző alapismeretekkel rendelkeznek, hiszen az iskolák változó színvonalon oktatnak. A beérkező diákok tudásszintjét felmérve differenciáltan kell a szilenciumokat megszervezni.

Úgy az egyéni tanulás, mint a közös szervezésű szilenciumok során biztosítani kell a megfelelően nyugodt körülményeket. A szilenciumra a nevelőnek és a diákoknak is rá kell hangolódni, oly módon, hogy egyéni problémáikat és iskolai élményeiket még szilencium előtt meg tudják beszélni.

Segíteni kell a diákokat a helyes időbeosztás kialakításában a hatékony tanulás érdekében.

A tanulósobai munka során fokozottan kell figyelni a gyengén teljesítő diákokra. A valamilyen okból lemaradt tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, szervezett keretben, tanári tervezéssel folyik. Érdemes kihasználni a közösségben rejlő segítősi módokat is, esetenként például tanuló párok kialakításával.

A szilenciumi munka segítése és ellenőrzése frontálisan, kiscsoportos formában, valamint egyénileg történhet.

A hatékony szilenciumi munkát biztosító módszerek:

- a foglalkozások pontos és következetes kezdése, szilenciumi fegyelem biztosítása;
- a tanulmányi eredmények nyilvántartása;
- a képességekhez viszonyított tanulmányi munka és fegyelem rendszeres értékelése.

Egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozások

A kiemelkedő képességű tanulók tehetséggondozása a speciális szakképesítéssel rendelkező pedagógus vezetésével, egyéni foglalkozás formájában történik.

Az iskolában szerzett ismeretek bővítése, a pályaválasztás segítése érdekében a kollégium egyéni fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokat szervez a felmerülő tanulói igényeknek megfelelően. Kollégiumunkban informatikai, szaktárgyi illetve speciális foglalkozásokat tartunk, melyek tematikáját a foglalkozást tartó pedagógus az adott tanévre vonatkozóan készíti el. A tematika összeállításánál az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- az iskolai tanulmányok kiegészítését szolgálja,
- segítse a tanulók pályaválasztását,
- tanulói és szülői elvárásokra épüljön,
- vegye figyelembe az eltérő tudásszinteket, ugyanakkor adjon lehetőséget a differenciált haladásra
- figyelmet kell fordítani a tanulók irodalmi, képzőművészeti, zenei képességeinek fejlesztésére, így nyújtva lehetőséget arra, hogy érzelmileg gazdagabbá, kiegyensúlyozottabbá váljanak.

6.1.2. A tanulókkal való törődést biztosító foglalkozások

Azokon a csoportfoglalkozásokon, melyek nem az Alapprogram témaköreit dolgozzák fel, elsősorban a tanulócsoporthoz életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik. A foglalkozásokat fel kell használni arra, hogy a tanulók elsajátítsák a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a szociális értékrendet. A tanulók egészségének védelme érdekében több alkalommal is helyet kell kapnia a káros szenvedélyek megelőzéséről való beszélgetésnek.

A személyes törődést biztosító foglalkozások keretében lehetőséget kell biztosítani a tanulók számára, hogy egyéni problémáikat feltárják, és ezek megoldására tanácsot kapjanak.

6.1.3. A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozások

A kollégium diákjai szabadon választhatnak a kollégium által szervezett, a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozást. Választásukat követően azonban kötelesek heti rendszerességgel részt venni ezen.

A szabadidő eltöltését biztosító foglalkozásokon meghatározó szerepet kap az egészséges életmódra nevelés jegyében a sportköri foglalkozás és a természeti környezet megismerése és védelme.

Kollégiumunk rendszeresen részt vesz kollégiumok közötti versenyeken, bajnokságokon.

6.2. Egyéb, a kollégium által biztosított foglalkozások

A kollégiumi diákok számára a fentieken kívül egyéb, szabadon látogatható foglalkozásokat is szervezünk, például a filmklubot, időszakosan játékokat és vetélkedőket, nyári tábor, táborokat. Működik ezen kívül a kollégium életében fontos szerepet betöltő, diákönkormányzati rendszerbe illeszkedő kollégiumi rádió és újság, a diákok szerkesztésében.

Diákjainknak havi rendszerességgel lehetőséget nyújtunk színház, múzeum illetve egyéb kulturális esemény látogatására. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink kollégiumi éveik alatt eljussanak színházba, operába, hangversenyekre. Olyan előadásokat igyekszünk megszervezni, amelyek a tanulók általános műveltségét emelik, illetve az iskolai tanulmányokat segítik, kiegészítik.

A kollégiumban gondoskodunk az iskolai, kollégiumi foglalkozáson részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletéről.

A művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei

Kollégistáinkban tudatosítani kell, hogy mindazon értékek, amelyek az irodalmi, zenei és képzőművészeti alkotásokban jelen vannak, az ő műveltségüket gyarapítják.

Tartalmas szabadidő eltöltési szokásaik legyenek, kiegyensúlyozott életvitelük legyen

A kollégium művelődési terve adjon bőséges lehetőséget, tartalmazzon sok programot, hogy tudjon választani belőle a kollégisták többsége

Kapjanak lehetőséget a számítógépen való alkotáshoz, a világhálón való ismeretgyűjtéshez

Vegyenek részt a kollégium művelődési lehetőségeinek kihasználásában, szervezésében, a lehetőségek bővítésében

A mozgás célszerűbbé teszi a szervezet működését, megnőnek biztonsági tartalékai. Az aktív sportélet egészséget fejlesztő hatású, ezért:

- igyekszünk megszerettetni a mozgást a sportolni nem szeretőkkel is,
- kihasználjuk az iskolai-kollégiumi sportudvar adta lehetőségeket
- kialakítjuk, szervezettebbé tesszük a sportbajnokságok rendszerét
- a rendszeres testmozgás váljék mindennapos szükségletté
- ismerjék fel, hogy a sport kialakítja, illetve erősítheti a csoporthoz, a kollégiumhoz való tartozást

6.3. Időbeosztás

Naponta, hétfőtől csütörtökig napi három óra, összesen 12 óra felkészítő tanulószobai foglalkozást tartunk hetente. Ezen kívül heti egy órában folytatunk felzárkóztató, tehetséggondozó vagy speciális ismereteket adó egyéni fejlesztést megvalósító egyéni vagy csoportos foglalkozásokat. - ez összességében heti 13 óra.

A kollégiumi csoportok nevelési feladatait ellátó, egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozást heti egy órában, a szabadidő eltöltését szolgáló, szabadon - a kollégium által biztosított lehetőségek közül - választható foglalkozást szintén heti egy órában tartjuk.

A fenti elfoglaltságok kötelezőek; a felzárkóztató, tehetséggondozó, speciális ismereteket adó, felkészítő egyéni és csoportos foglalkozások alól azonban - a házirendben meghatározott elvek szerint - felmentés kapható.

A fenti programokat sávós beosztással valósítjuk meg.

7. Diákönkormányzat

A kollégiumban, az iskolai diákönkormányzattól független önálló diákönkormányzat működik. Minden kollégiumi csoportból egy választott tagja van. Választott tagjai révén átfogja az egész kollégiumot, mint szervezet hatékonyan segíti az általános, minden kollégistára kiterjedő feladatok, nevelési elvek és elvárások megvalósulását.

A diákönkormányzat és a kollégiumvezetés közötti együttműködés záloga a felnőtt segítő (patrónus), akit - a diákönkormányzati elnök javaslatára - az intézményvezető kér fel határozatlan időre.

Hosszú távú célunk egy tartós, dinamikus diákszervezet fenntartása, mely a demokratikus érdekérvényesítés és az együttműködés kiváló eszköze lehet.

A diákönkormányzat a közoktatási törvény, a miniszteri rendeletek, és az intézményi belső normák mentén alakítja ki saját Szervezeti és Működési Szabályzatát (DÖK-SZMSZ).

7.1. A diákönkormányzat szerepe

Pedagógiai szempontból egyrészt a közösségépítő, kulturális-ismeretterjesztő és hagyományteremtő programok kialakításában, másrészt a megbízható, felelős gondolkodású diákok koordinálásában van jelentős szerepe.

A programok és "különböző rendezvények erősítik a kollégiumi közösséget" (46/2001 OM rendelet), ezeknek szervezéséről és támogatásáról a diákönkormányzat és a kollégiumi nevelőtestület dönt.

8. A kollégium ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségirányítási rendszere

A minőségirányítás olyan tudatos, szervezett és folyamatos tevékenység, amely a kollégium partnerközpontú céljainak és napi működésének közelítését szolgálja.

Egyszerű és kiszámítható folyamatokat jelent az iskolában, a dokumentált minőségügyi rendszer működési elvei alapján.

A minőségirányítási rendszer folyamatleírása az intézményi minőségirányítási program része.

8.1. Minőségirányítás a kollégiumban

8.1.1. A minőség értelmezése kollégiumunkban:

- 1., A partnerekhez (partneriskolák, szülők, gyerekek) igazodó program kidolgozása
- 2., a rutinszerű szakmai munka javítása,
- 3., közös szakmai elveket valló és vállaló tantestület kialakítása,

8.1.2. A minőségirányítási rendszer feladatai

- Az intézmény tevékenységével kapcsolatos információk rögzítése, rendszerezése.
- Szakemberek számára az átláthatóság biztosítása.
- A meghatározott gyakorisággal elvégzett mérések eredményeinek összehasonlítása, a folyamatok megerősítése és a korrekciója.
- Önellenőrzés, önértékelés.
- E folyamat optimalizálása, a minőségszemlélet kialakítása.

A részletes helyi megvalósítás algoritmusát intézményünk közös minőségirányítási rendszerének dokumentumai tartalmazzák.

8.1.3. A minőségirányítási tevékenység

Az iskolavezetés és a kollégiumvezető a munkatársak bevonásával tudatosan fejleszti az intézmény szervezeti kultúráját.

A minőségirányítási tevékenység hosszú távú és folyamatos munkát jelent, amely a minőségirányítás adta kereteken belül rugalmasan folyik. Egy-egy munkafolyamat vagy szakmai probléma megoldására szerveződő munkacsoportokban történik. A csoport tagjai a felmerült problémákat közösen oldják meg, megoldási javaslatokat dolgoznak ki, közreműködnek a javaslatok bevezetésében és értékelik a bevezetett javítások hatékonyságát.

Munkánk sikerességét partnereink minősítik. Véleményüket meghatározott időközönként és formában kérjük ki.

8.2. Az értékelés

8.2.1. Az értékelés alapelvei

Az értékelésnek a Pedagógiai Programban elfogadott szempontok alapján, mindenki által ismert rendszer szerint kell történnie. Fontos, hogy mindenki ismerje az értékelés szempontjait, és tisztában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel. Az értékelésnek személyre szólónak és ösztönzőnek, rendszeresnek, tény- és tárgyszerűnek kell lennie. Nem lehet megtorló, fegyelmező jellegű: a pozitívumokat kiemelőnek, a javítási területeket megnevezőnek kell lennie.

Fontos, hogy rámutasson a hiányosságokra és segítse a továbblépést, valamint a követelmények és elvárások pontos ismeretében, az alapján történjen.

8.2.2. Az értékelés formái, alkalmai

Az értékelés a kollégiumi oktatási folyamatban közvetlenül résztvevők számára kétirányú: egyfelől a véleményüket kérjük a kollégiumról, másrészt értékeljük a folyamatban elvégzett munkájukat. A pedagógusi munkát, valamint a diákok tanulmányi és közösségi munkáját tehát félévente vizsgáljuk (lásd a következő két alfejezetet), míg a kollégiummal kapcsolatban álló partnerek elégedettségét A partneri elégedettség mérése c. táblázatba foglaltaknak megfelelően, a minőségellenőrzési munkacsoport irányításával mérjük.

8.2.3. A kollégiumi munka értékelésének területei

A kollégiumi munka szakterületenkénti értékelése			
Az értékelt területek	Akik értékelik	Az értékelés rendszeressége	Az értékelés formája
a pedagógiai program időarányos megvalósulása	Kollégiumvezető	évente	írásban
éves tanulói foglalkozási terv megvalósulása	Kollégiumvezető	évente	írásban
tanulmányi munka, szilenciumokon, kötelező foglalkozásokon való részvétel, hiányzások, közösségi munka, magatartás, szorgalom	csoportnevelő, kollégiumvezető	folyamatosan, félévente egyszer	félévkor szóban, év végén statisztika és írásbeli összegzés, félévkor problémás esetben, év végén minden esetben írásbeli értékelés
kiemelkedő tanulmányi, művészeti és sporteredmények, a kötelező foglalkozásokon való munka, kollégiumi és/vagy csoportrendezvények	csoportnevelő, kollégiumvezető	félévenként	írásban; a csoportközösség és a kollégium közössége előtt szóban
munkaközösség munkája	Kollégiumvezető, munkaközösség-vezetők	évente	szóban, írásban
munkaközösség-vezető munkája	Kollégiumvezető	évente	Szóban
a kollégiumvezető munkája	iskolaigazgató, kollégiumi nevelők, munkaközösség-vezető	évente	írásban, előre kidolgozott szempont-rendszer alapján
a pedagógus dolgozók munkája	Kollégiumvezető, munkaközösség-vezető	félévente	írásban, előre kidolgozott szempont-rendszer alapján
a nem pedagógus dolgozók munkája	iskolaigazgató, kollégiumvezető	félévente	szóban
a kollégiumi munka körülményei	iskolaigazgató, kollégiumvezető, kollégiumi nevelők, munkaközösség-	évente	szóban és írásban

	vezető*		
diákmozgalom	diákmozgalmat segítő tanár, csoportnevelő, kollégiumvezető	félévenként	írásban, a kollégium közössége és DÖK-vezetőség előtt szóban
diákmozgalmat segítő tanár	Kollégiumvezető, DÖK	évente	szóban, írásban
az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége	kollégiumvezető, csoportnevelők	évente	szóban, írásban
a könyvtáros munkája	Kollégiumvezető	évente	szóban

8.2.4. A pedagógusok munkájának értékelése

A pedagógusok, iskolavezetés értékelésénél az alábbiakon túl figyelembe kell venni a külső és belső partnerek véleményét.

Az értékelés területei

- 1., Munkafegyelem (pl. határidők betartása, vállalt feladatok elvégzése).
- 2., Eredményesség (pl. tanulmányi- és versenyeredmények), nem utolsó sorban pozitív változás a rábízott gyermekek személyiségének fejlődésében.
- 3., Esetleges többletmunkák (az adott tanévre megszabott munkaköri leíráson túlmutató feladatok vállalása, elvégzése).
- 4., Tanári egyéniség (pl. diákokhoz való kapcsolata, munkatársakhoz fűződő kapcsolata).

Az értékelés formái, alkalmai

A pedagógusok, dolgozók munkáját a kollégiumvezető és a munkaközösség-vezető előre kidolgozott szempontrendszer alapján félévente írásban, alkalmanként pedig szóban értékeli, és erről írásban beszámol az intézmény vezetőjének.

Az értékelés módszerei, eszközei

Az értékelés a munkafegyelemmel kapcsolatban történhet jelenléti ív, csoportvezetői beszámolók, egyéni megfigyelések alapján. Összefüggésben a feladattervek megvalósításával.

Az eredményesség kérdéskörében a statisztikai adatok elemzése és a csoportvezetők beszámolóit szolgálnak támpontul. Míg a többletmunkával kapcsolatban az egyéni vállalások, az egyéni beszámolók, a csoportvezetők beszámolóit a mérvadóak.

Fontos még a munkaterv, foglalkozási tervek, tanmenetek rendszeres áttekintése, a csoportnaplókval való összevetésük, a szakköri és a korrepetálási munkáról való tájékozódás.

Az ellenőrzés szintjei

a) Önellenőrzés

Feladata a kollégiumi csoport belépési, kezdeti ismeret- és készségszintjének egyeztetett mérése, rögzítése. Az éves tanulói foglalkozási terv csoporthoz kapcsolódó megalkotása, a felzárkóztatásra, korrepetálásra kötelezettek kijelölése, egyeztetése.

Felzárkóztatásra, korrepetálásra kijelöltek nyomon követése. Az eredmények év vége előtti felmérése. A kollégiumi csoport haladásának értékelése. A tanulságok összegzése, javítási, módosítási javaslatok összegyűjtése. Az éves tevékenységről év végi beszámoló készítése.

b) A munkaközösség-vezető ellenőrző munkája

A munkaközösség-vezető az év elején elkészíti a munkaközösség éves programját.

Az év folyamán a munkaközösség feladatkörébe tartozó adminisztratív feladatokat ellenőrzi, a munkaközösségi tagoknál csoportfoglalkozásokat, szakköröket látogat, illetve egymás közti hasonló látogatásokat szervez. A tapasztalatokat munkaközösségi foglalkozásokon megvitatja a munkaközösség tagjaival. A munkaközösség munkájáról a kollégiumvezető számára éves beszámolót készít.

A statisztikákat feldolgozza, elemzi. A tanulságokat levonja és megvitatja az érintettekkel. Összegyűjti a javítási, módosítási javaslatokat.

c) A kollégiumvezető ellenőrző munkája

Összehangolja és ellenőrzi a feladatok és célok meghatározását.

Áttekinti az önellenőrzési és munkaközösségi ellenőrzéseket, összeveti őket saját tapasztalataival. Esetenként szaktanácsadói segítségkéréssel vizsgálhatja a munkaközösség munkáját, az egyes tanárok oktató-nevelő tevékenységét.

Ellenőrzi a kollégiumi mérési rendszer elemeit.

d) Az iskolaigazgató ellenőrző munkája

A kollégium teljes munkájának értékelése az iskolaigazgató feladata.

8.2.5. A tanulók munkájának értékelése

A tanulói munka értékelésére fokozottan érvényes, hogy a diákok által ismert rendszer szerint kell történnie. Fontos, hogy minden diákok tisztában legyenek az értékelés szempontjaival és tisztában legyenek a velük szemben támasztott követelményekkel.

A követelményeket minden tanár köteles betartani. Az egységes követelményrendszer megfogalmazása és megtartása a nevelőtestület, a munkaközösség vezető és a kollégiumvezetés egyetemes feladata.

Az értékelés területei

Csoportfoglalkozásokon, kötelező foglalkozásokon való részvétel, a tanulók tanulmányi teljesítménye, előrehaladása, fegyelem, szorgalom, rendszeret,

tisztaság, a kollégiumi és az általános emberi rendszabályok, értékek tiszteletben tartása, közösségi munkavégzés, versenyeken való részvétel, eredmények.

Az értékelés formái, alkalmai

a) szóbeli értékelés

a napi munka során adott cselekedetekhez kapcsolódóan, diákokkal folytatott helyzetfeltáró beszélgetések során, szülői értekezleteken, fogadóórán, félévente kétszer, a naplók, ellenőrzők egyeztetése után, a félévi és év végi eredmények megszületésekor, a tantestület előtti értékelés, az egész diákközösség előtti értékelés (félévente egyszer), közös együttlétek (kirándulás, kulturális program, házi versenyek, vetélkedők) értékelése, felkérésre vagy önként végzett feladatok értékelése.

A közösségért végzett munka értékelésébe bevonjuk a tanulókat, így fejlesztve erkölcsi ítélőképességüket és önkontrolljukat.

b) szöveges értékelés

kiemelkedő teljesítményű, illetve problémás tanulóknál levélben a szülő értesítése, külső, illetve az iskolavezetés felkérésre készített vélemények, minősítések, összegzések, statisztikák,

c) számszerű értékelés

A számszerűsítő értékelés egyértelműbbé teszi a nehezen megragadható tendenciákat. Általuk így hatékonyabban alakítható ki a diákokban az önkontroll, az önértékelés képessége, a realitásérzék.

Alkalmazzuk: a tanulmányi helyzet alakulására, az osztályzatok összegzésével, rendszerezésével, átlagszámítással, szobatisztaság és rend mérésére.

A csoportnevelő tanár havonta egyszer egyezteteti a napló és az ellenőrző jegyeit és a diákkal együtt áttekinti a hónap teljesítményét.

d) diagnosztizáló mérések

év elején, főként a kilencedikes, év közben pedig az újonnan érkezett tanulók esetében fontos, hogy a kollégium diagnosztikus értékelést végezzen

az alapvető írási, olvasási, szövegértési és összegző képesség,

az alapvető számolási képesség,

tanulási stílus vizsgálata.

e) tanulóink dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit, illetve tanáraink értékelésének, dicséretének, jutalmazásának, kitüntetésének elveit, formáit az SZMSZ tartalmazza.

MELLÉKLETEK:

2. számú melléklet a .../2009. (...) OKM rendelethez

[2. számú melléklet a 46/2001. (XII. 22.) OM rendelethez]

A rendelet 2. §-a (2) bekezdésében meghatározott kollégiumi csoportfoglalkozások keretterve és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

1. Tanulás
2. Énkép, önismeret, pályaorientáció
3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra
4. Környezettudatosság
5. Testi és lelki egészség
6. Felkészülés a felnőtt lét szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés
7. Hon- és népismeret

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	1-8. évfolyam	9. évfolyam.	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13-14 évfolyam
Tanulás	3	4	3	3	-	-
Énkép, önismeret, pályaorientáció	3	3	3	4	3	2
Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra	3	3	3	2	4	5
Környezettudatosság	2	2	2	2	2	3
Testi és lelki egészség	4	4	4	4	5	5
Felkészülés a felnőtt szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés	3	3	3	3	3	2
Hon- és népismeret	4	3	4	4	3	3
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (12-13-14. évfolyamon 33-mal), minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (óra) kötelezővé teszi a jelen rendelet azt, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

3. számú melléklet a .../2009. (...) OKM rendelethez

[3. számú melléklet a 46/2001. (XII. 22.) OM rendelethez]

*A kollégiumi foglalkozások keretprogramterve csoportfoglalkozások szervezéséhez,
tartalmának meghatározásához*

Bevezető

A közoktatási kollégiumokban élő tanulók hagyományok és jogszabályok által meghatározott, szervezett keretek között, a kollégium erkölcsi, érzelmi és szociális védelme alatt élik iskolás éveiket. A család, családi környezet átad jogokat és kötelességeket a kollégiumnak, mint befogadó intézménynek, illetve a kollégiumi tanárnak, mint a szülőt pótolni hivatott, erre szakosodott pedagógusnak. Így a kollégium egyik természetes partnere a család, mint a személyes háttérrel adó küldő, a másik az iskola, mint intézményes partner, ahol az eredményes és végzettséget adó tanulmányi munkában a kollégium segíti a tanulót.

A kollégiumpedagógia a családi, az iskolai és a bentlakásos nevelés sajátos jellemzőit tartalmazó, összesítő pedagógia. A kollégiumi nevelésben egyaránt hangsúlyos szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a gyermekek és fiatalok testi, lelki, szociális fejlődésének segítése az életkori sajátosságaik és egyéni adottságaik figyelembevételével. Törekszik a családból hozott értékek megőrzésére és fejlesztésére. Biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást. Segíti a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását, szakmatanulását, jövőjük alapozását.

A kollégiumi foglalkozások és tevékenységek átszövik és irányítják a tanulók életét. A kollégium a maga sajátos arculatával, hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárul az ott eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez. A különböző tanulási formák biztosításával, a felzárkóztatás és tehetséggondozás változatos módjaival, követhető életviteli mintákkal, példákkal lehetővé teszi azt, hogy a kollégisták érdeklődésüknek, képességeiknek, pályairányultságuknak, szakmaválasztásuknak és tehetségüknek megfelelően tanulhassanak és készülhessenek önálló életükre.

A kollégiumi nevelésben a foglalkozások célja a kollégista személyiségének, etikai habitusának és tudatosságának, jellemének, identitástudatának, önbizalmának, felelősségvállalásának, közösségi tudatának, képességeinek és érdeklődésének megalapozása és fejlesztése.

A kollégiumi együttélés feltétele a közösen meghatározott szabályok betartása, a bizalmi légkör kialakítása a csoportban, a közösségben. A „kollégiumi közösségi tudat” kiépítése a kollégiumi közösség minőségének jelzője lehet. Ugyancsak a jó kollégiumi légkör alapvető feltétele a kölcsönös bizalom a diákok és a tanárok között.

A kollégium segíti a tanulókat a kollégiumi foglalkozási tervekben meghatározott ismeretek elsajátításában, biztosítja a képességek fejlődéséhez szükséges tevékenységek, művészeti és egyéb alkotások létrehozásának feltételeit.

A kollégium a kompetenciák fejlesztését úgy segíti, hogy a tematikus csoportfoglalkozások során olyan tevékenységeket szervez, amelyek által a tanulók ismeretei bővülnek, képességeik gyarapodnak, attitűdjeik pozitív irányba formálódnak. A kollégiumi foglalkozások az önismeretre, a közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, a fenntartható életviteli szokások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelnek.

A kollégiumi együttélésben, foglalkozásokban és tevékenységekben megtapasztalja a kollégista a másik ember, különösen a „másképpen képes” (sajátos nevelési igényű) embertársai elfogadásának, segítésének és megbecsülésének a fontosságát. Megélheti a szülőföld szeretetét, a nemzeti vagy etnikai kisebbséghez, a hagyományok és értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát, a természeti, történelmi és kulturális örökség megbecsülését. Nyitottá és elfogadóvá tesz a hazai nemzetiségek, kisebbségek és más népek kultúrája iránt. Felkészít a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik és értékrendjük képviselésére.

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók az iskolai nevelés és oktatás kevésbé tantárgy központú területeiről is ismereteket szerezzenek, élményekben részesüljenek. A foglalkozások olyan kompetenciákat is fejlesztenek, melyek révén a tanulóknál kialakul az alkalmazkodóképesség, a tolerancia, a konfliktuskezelő képesség. A kollégium hozzájárul az életen át tartó tanulás megalapozásához.

1. Tanulás

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi státuszú településről, családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli, tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága eltérő. A tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható.

A rendszeres tanulás-módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

A kollégiumi tanulás-módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való tájékozódást szolgálják. Segítik a kollégistákat abban, hogy idejüket, erejüket jól be tudják osztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, hatékony, célszerű, feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegítik, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, a bevésés alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás mindegyik fokozatára, valamint a felnőtt életre. Kialakítják az önálló tanulás, a közösségben való tanulás módszereit, felkészít az önművelésre és önnevelésre.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítését, az értő

olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, a célszerű tudáskonstruálási módszerek kialakítását, az önnevelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

A tanulás-módszertani foglalkozások hozzájárulnak az önművelés igényének fejlesztéséhez, kibontakoztatásához, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakításához, az iskolai és iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismeréséhez. A foglalkozások elősegítik, hogy a tanulók tudásuknak megfelelő szinten tudjanak és akarjanak teljesíteni, e tudást kívánják továbbfejleszteni.

1.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg – és előbb tanári segítséggel, majd önállóan – alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságaihoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között - képességeivel, érdeklődésével, pályaképével, illetve az objektív követelményekkel egyaránt harmonizáló - fontossági sorrendet felállítani.

Tudja – segítséggel – szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, és fogadja el a könyvtárban való viselkedés normáit.

Tudja igénybe venni az iskolai könyvtár, a digitális forrásközpont alapvető szolgáltatásait.

Tudja megkülönböztetni az alapvető dokumentumfajtaikat.

Legyen képes ismereteket meríteni nyomtatott és audiovizuális dokumentumokból, valamint az Internetről, tömegkommunikációs műsorokból.

Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni. Legyen képes munkáját értékelni.

Időkeret: 3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	Tanulási módszerek a kollégiumban. Egyéni tanulás. Tanulás közösségben. Segítő tanulás. Ellenőrzött tanulás. Különböző tanulási technikák, módszerek (pl. jegyzetkészítés, szövegolvasás, szövegírás, lényegkiemelés), tanulási stratégiák megismerése, felismerése saját tanulási stratégiájának megismerése és elsajátítása. A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan. A tanulás egyéb feltételei (időterv, taneszközök, motiváltság, tanulási sorrend stb.). A feltételek fontossága, kipróbálása a gyakorlatban, egyéni sajátosságok megbeszélése.
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Könyvtárhasználati ismeretek. Képi jelek, ikonok, diagramok stb. olvasása.

Dokumentumismeret (nyomtatott dokumentumok).
Tájékozódás a könyvtárban (segédkönyvek, katalógus, kézikönyvtár).
Az ismeretek elsajátítása és a készségek kialakítása feladatok segítségével a gyakorlatban.
A szellemi munka technikái.
Különböző témák feldolgozása egyes könyvtári segédeszközök és dokumentumok segítségével (könyvek, folyóiratok, videó, CD-ROM, Internet stb.).

1.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.

Tudja – segítséggel – szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Tanulja meg a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Tudjon „felelés-helyzetben” teljesíteni.

Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk tömegében.

Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Használja rendszeresen a könyvtárat, és igényelje szolgáltatásait.

Iskolai feladataihoz és egyéni problémái megoldásához tudja kiválasztani a szükséges dokumentumtípust és legyen képes gyakorlati felhasználására.

Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat, és szóban vagy írásban számoljon be a megoldásokról.

Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek hatékony tanulási módszerei és önművelési szokásai.

Szerezzen tapasztalatokat a legújabb technológiákon (IKT technológiák) alapuló információhordozók használatában, alkalmazza azokat.

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
4 óra	3 óra	3 óra	2 óra	–

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	A kollégiumi tanulás jellemzői. Különböző tanulási módszerek a kollégiumban. Tanulószobai tanulás. Egyéni tanulás. Segítő tanulás. Az eredményes tanulás. Tanulás a közösségben. Kooperatív tanulás projekt. A

	módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan. A tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója. Gondolkodás. Emlékezetfejlesztés. Koncentráció. Ismétlés. Gyakorlás. Kreatív írás. Olvasásfejlesztés. Szövegértés-fejlesztés. Beszédművelés. Ismeretek ellenőrzése. Tantárgyak fontossági sorrendje a tanuló számára. A felkészülés módszerei az iskolai feladatok teljesítésére. A tanulás motiváltságának felmérése, alakítása. Az önművelés igényének kialakítása. Sajátos érdeklődésnek megfelelő tanulási teljesítmény (prezentáció, kiselőadás, internet-közlemény, kollégiumi újság, kollégiumi rádió stb.) A vizsgák rendje, követelményei, a szakmai vizsgákra, az érettségire való felkészülés módszerei. A felvételi rendje, követelményei, a felkészülés módszerei. A követelmények megismerése, a módszerek (tételvázlat, tételkifejtés, teszt- és esszéfeladatok, szóbeli feleletek stb.) gyakorlása valóság-közei szituációkban.
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Az eddig megszerzett könyvtári ismeretek rendszerezése a tanulók aktuális érdeklődéséhez igazodva. Gyakorlatok a könyvtárhasználatban, önálló egyéni munkák (kiselőadás, házi dolgozat, érettségi és felvételi feladatok) kidolgozása. A különböző dokumentumfajták (könyv, sajtótermékek, audiovizuális dokumentumok, mágneses adathordozók) szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein. Dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban. A szellemi munka technikája. Az információfeldolgozás fázisainak (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés) technikáinak (irodalomjegyzék, jegyzetelés, cédulázás, vázlat) módszereinek és etikai szabályainak elsajátítása a gyakorlat segítségével.
Informatikai és számítástechnikai ismeretek	Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása, felhasználása a kollégiumban. Internethasználat. Multimédia. ECDL vizsgára

	való felkészüléshez segítség, gyakorlás. IKT technológiák.
Könyvtári informatika	Könyvtártípusok. Dokumentumfajták. Katalógustípusok. Önálló kutatás megfelelő információhordozók kiválasztásával.

2. Énkép, önismeret. Pályaorientáció

Az általános és középiskolás korosztály érzékeny minden őt érő érzelmi és értelmi hatásra. E hatások feldolgozásában a kollégistának a család helyett, esetleg mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Az önismereti foglalkozások elsősorban e hatások feldolgozását segítik elő, azért, hogy támogassák az identitás megerősítését és a mentálhigiéné ápolását, fejlesztését. Az önismereti foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.

A pszichés történések tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükben, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására.

Az önismeret és egyéni fejlesztés mellett fontosnak tartjuk az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és értékrend megismerését, alakítását, a kollégista társadalmi orientálódásban való segítségét, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek egyeztetését, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlását is. Mindezzel elsősorban a fiatalok önismeretének és erkölcsiségének alakulásához járulunk hozzá.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

A pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kíváncsiságát és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítani kell tanulóinkban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. A kollégiumnak lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, és olyan tevékenységeket kell felkínálniuk, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

2.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg a személyiség jellemzőit, az ember tulajdonságait. Tanulja meg, hogy a családi, az iskolai, a kollégiumi közösség milyen teljesítményeket, jellemzőket vár el tőle, miképp egyeztetethők össze az eltérő szereplők által közvetített elvárások.

Törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére.

Tudja, mit tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért, kollégiumáért.

Felelősen teljesítse kollégiumi és iskolai megbízatásait.

Értse, miért van szükség az alapvető magatartási szabályok megtartására.

Törekedjen a konfliktusok vesztes nélküli megoldására, kerülje az agressziót.

Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására, tolerálja mások értékeit.
Tudatosuljon a tanulóban a pálya és a személyiség megfelelésének jelentősége.
Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Időkeret: 3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Önismereti kompetenciák fejlesztése. Az ember személyiségjellemzői, szomatikus, mentális és pszichés tulajdonságai. A személyiségprofil összetevői, tartalmai. Értelmi képességeink (adottságok, tanulás, gondolkodás, intelligencia, kreativitás). Érzelmek és indulataink (félelem, harag, agresszió, részvét, öröm, szeretet, empátia, tolerancia). Belső mozgatóerőink (élettani, biztonsági, értelmi szükségletek, a szeretet és a megbecsülés szükséglete, a szépség, a rend és az önmegvalósítás iránti igény). – Történetek értelmezése, beszélgetések másokról (irodalmi és művészeti példák) és önmagunkról. – A lelki folyamatok megfigyelése és megjelenítése szóban, írásban.
Az egyén és a társadalom	Az egyén helye a társadalomban. Egyén, család, közösség. A konfliktuskezelés és lehetőségei. Az érzelmek, az érzelmek szerepe. A motiváció és az értékrend.
Pályaorientáció	A képességek (pl. nyelvi kifejezőkészség, számolási képesség, ügyesség, fizikai teherbírás, ötletgazdagság, kapcsolatteremtési képesség) meghatározása, felismerése. A különböző képességek meghatározása és megismerése különféle eljárások (vizsgálati módszerek) és szituációk segítségével. Érdeklődési területek ismerete. Az érdeklődés szerepe a pályaválasztásban.

2.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Ismerje az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.
Legyen képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tudjon érvelni ellenük vagy mellettük.
Ismerje az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket.
Legyen tudatában a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.
Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.

Legyen képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.

Törekedjen a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.

Tudjon érvelni saját meggyőződése mellett, legyen képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, felismerni saját képességeit, és kipróbálni azokat a valóságban.

Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit.

Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
3 óra	3 óra	4 óra	3 óra	2 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Ki vagyok én?	Reális, pozitív, fejlesztésre kész énkép. Személyiségprofil. Személyiségjellemzők. Jellem. Megjelenés. Magatartás. Viselkedés. Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok) és a kapcsolódás formái és módjai (pl. rokonszenv-ellenszenv, őszinteség-hazugság, alkalmazkodás-önállóság, előítélet-nyitottság, gyávaság-bátorság).
Az egyén és a társadalom	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése az életből és műalkotásokból vett példák segítségével. Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok. Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, érvelés, vitatkozás ellenük vagy mellettük. Erkölcsi normák változásainak megismerése – gyűjtőmunka a könyvtárban, az interneten, csoportos kutatómunka (projekt) során.
Pályaorientáció	Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása (motiváció, érdeklődés, képességek, környezet stb.). Tájékozódás a pályaválasztás, pályaismeret dokumentumaiban, ismeretforrásaiban, eligazodás a pályaválasztási alapfogalmakban. Az álláskeresés folyamata és technikái. A munkavállaló jogai, kötelességei.

Azon technikák elsajátítása, amelyek megkönnyítik az álláskeresést, illetve erősítik a munkaerő-piaci alkupozíciót, dokumentumok megismerése, megalkotása és szituációk eljátszása segítségével.
Hivatás. Hivatástudat. Felkészülés az esetleges pályakorrekciókra.
Az életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése.

3. Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra

A foglalkozások segítik a diákokat abban, hogy szabadon gondolkodó és a korszerű nemzeti hovatartozást vállaló, de az európai hagyományokat is ápoló, öntudatos polgárrá váljanak.

Más népek és nemzetek, etnikumok kultúrájának megismerésén keresztül elsajátítják a humanista és globális szemlélet- és gondolkodásmódot, erősödik európai identitástudatuk. Megismerik, mit jelent magyarnak lenni, mint európai, és európaiként magyarnak lenni.

A tanulók megismerik az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb hatású eredményeit az embereket veszélyeztető kihívásokat. Nyitottá és megértővé válnak a különböző szokások, életmódok kultúrák, vallások iránt. Információkat szereznek az emberiséget foglalkoztató közös, globális problémákról, elköteleződnek a fenntartható fejlődés, a prevenció pártján.

A kollégium azt kívánja elérni, hogy a kollégisták személyes élményeik, egyéni és/vagy csoportos alkotófolyamat, befogadás során találkozzanak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy- és környezetkultúrájuk. Javuljon véleményalkotó képességük.

Alkotó helyzetek biztosításával sarkalljuk személyes elképzeléseik kifejezésére a művészi kommunikáció segítségével. Tegyük lehetővé a tehetséges kollégiumi tanulók számára alkotások (irodalmi, képzőművészeti, nép- és iparművészeti, fotó, film, internetes objektiváció, blog, weboldal) készítését, produkciók (zenei, tánc és dráma, egyéb színpadi előadó-művészet) létrehozását és bemutatását. Neveljünk a művészi kifejezés által nyitottságra, toleranciára, az értékek élményeken és belátáson alapuló megbecsülésére. Ösztönözzük a bátor, találékony gondolkodást, új kérdések felvetését, az ötletes, eredeti kifejezőmódokat, értelmezéseket. Támogassuk a mindennapi tevékenységek során az esztétikus, harmonikus tárgyak, eszközök, anyagok választását. Segítsük az egyéni ízlés alakulását. Mutassunk példát a szélsőségektől tartózkodó, divatos testkultúrára, öltözködésre, ízléses, igényes belső és külső téralakításra, lakberendezésre, tárgyhasználatra.

A művészi kommunikáció különböző formái mellett a gondolatok kifejezésének, közlésének egyéb eszközeit is tanulják meg alkalmazni, s az legyen hozzáférhető számukra. Különös figyelmet fordítsunk a könyvtár és információs forrásközpont céltudatos használatára való felkészítésre, az önművelés támogatására. Válgjon a műveltség életvitelüket meghatározó erkölcsi értéké számukra.

A fejlesztés során a tanulók megismerik az európai kulturális hagyományokat és örökségeket, elfogadják és tiszteletben tartják az egyetemes emberi jogokat, más népek nemzeti érzéseit, kultúráját. Érzékennyé, nyitottá válnak a globális problémák iránt.

3.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg az Európai Unió történetét, az európai kulturális hagyományokat. Legyenek nyitottak az Európán kívüli más kultúrák iránt is.

Kapcsolódjon be a kollégiumi kulturális és művészeti tevékenységekbe.

Váljon egyre tudatosabbá, gazdagabbá a művészetről, az esztétikai élményről való gondolkodása. Ismerje fel az alapvető (irodalom, dráma, tánc, bábjáték, képzőművészet, design, zene, film) művészeti ágakat. Ismerkedjen a különböző művészeti ágak alkotásaival, ismerje azok legfontosabb kifejező eszközeit. Legyen érdeklődő és nyitott a különböző korok stílusai és kifejezőeszközei iránt, keresse bennük a mának szóló üzenetet, s egyre jobban értse a keletkezés korának sajátosságait..

Alakítson véleményt művészeti alkotásokról. Válasszon ízlésének megfelelően, egyre tudatosabban tudatosan a rendelkezésére álló tárgyak, anyagok eszközök között, törekedjék környezetében a tárgyak, terek, színek, formák harmóniájának megteremtésére.

Tehetségéhez és alkotókészségéhez mérten vegyen részt valamilyen alkotókör munkájában, egyéni vagy közös produkcióban.

Vegyen részt a kollégium diákhagyományainak ápolásában, fejlesztésében.

Alakuljon ki igénye az érdeklődésének megfelelő ismeretek önálló bővítésére.

Tegyen kísérletet a világban történt események megértésére. Ismerje a könyvtár működésének a céljait. Ismerje a könyvtárban követendő viselkedési normákat. Tudja kezelni az egyszerű katalógusrendszert, ismerje és használja a könyvtár nyújtotta lehetőségeket.

Időkeret: 3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Az európai kulturális hagyományok. Mit jelent európainak lenni. Az Európai Unió kialakulása Az Európai Unió tagállamai Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz

Mindennapok művészete

Mi a szép? Miért tetszik? Mi a divatos? Mi az ízléses? Mi a művészi?

Ismerkedés környezetünk használati tárgyaival, műalkotásaival.

Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita.

Szabadidő tervezés műsorfüzet segítségével.

Zenehallgatás. Tárlat-, kiállítás-, múzeumlátogatás. Színház-, bábszínház-,

cirkusz-, koncertlátogatás.

Az alkotás öröme	A kollégium külső és belső terei. Tervezés, modellezés. Ritmizálás, éneklés, zenélés. Részvétel közös produkciókban. Irodalmi alkotás. Saját médiatermékek (pl. újság, faliújság, plakát, rádió- és fotóriport, videofilm, internetes honlap) előállítása. Egyszerű dramatikus eszközök készítése, használata, drámamódok alkalmazása, közös dramatikus produkciók. Képzőművészeti alkotás. Kiállítás, előadás, tárlat létrehozása. A kollégiumi hagyományok. A követésre méltó diákhagyományokhoz kapcsolódó rítusok, szertartások, ünnepek lebonyolítása.
A műveltség értéke	A magyar és az egyetemes kultúrtörténet értékeinek megismerése. Alkotókori, önképzőkori munka. Ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel. Találkozás a kultúra hazai, illetve a településen élő jeles képviselőivel. Műveltségi játékok, vetélkedők. Tematikus vetélkedők, pályázatok. Diáklevelezés
A gondolatok közlése	Napi szintű tájékozódás és beszélgetés a világban történekekről. Hírközlő média figyelése. Megbeszélés, véleménycsere. A könyvtárkultúra ismerete. A szoros abc megismerése. Egyszerű katalógusok használata. Ismerkedés a közkönyvtár által nyújtott lehetőségekkel.
Informatikai ismeretek gyakorlati alkalmazása	Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása, felhasználása.

3.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Szerezzen ismereteket az EU kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Ismerje hazánk EU-n belüli szerepét, politikai, gazdasági szerepvállalását, jövőbeni lehetőségeit, az egységes felsőoktatási tér (Bologna) jelentőségét, a nemzetközi diákcserék szervezeteit (Erasmus, Szókratész stb)

Ismerkedjen meg érdeklődésének megfelelően minél több műalkotással, válják nyitottá a különböző kifejezőmódok iránt, ossza meg élményeit kortársaival.

Szerezzen művészi élményeket, és tapasztalja meg az esztétikus alkotásokban és produkciókban rejlő örömeiket. Készüljön fel a katartikus élmény érzelmi és szellemi fogadására. Értse a művészetek sajátos kommunikációs nyelvét. Alakítsa ki saját ízlését, önálló véleményét az egyes alkotásokról.

Vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységben. Legyen nyitott a kulturális és művészeti élmények befogadására.

Ismerkedjék népi kultúránkkal, a népművészettel, a hazánkban élő kisebbségek és migráns csoportok néphagyományaival.

Lehetőségei szerint keressen kapcsolatot kortárs alkotókkal, alkotó kortársakkal.

Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása és felhasználói alkalmazása a kollégiumban. Ismerje a felhasználás szabályait, a szerzői jog fogalmát.

Fejlessze idegennyelv-tudását, olvasson idegen nyelvű sajtót.

Ismerje meg azokat a (pl. munkavállalási) lehetőségeket az unión belül, amelyek fontosak lehetnek további életpályájára nézve

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
3 óra	3 óra	2 óra	4 óra	5 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Európaiság	Az unió működése, alkotmánya, a tagállamokra vonatkozó szabályok, Magyarország az Európai Unióban, szerepe, lehetősége, a csatlakozás hatásai, A csatlakozás hozadéka az egyén szempontjából, lehetőségek az életpálya alakításában. Külföldi kapcsolatfelvétel Idegennyelv-tanulás

Mindennapok művészete

A művészet és a valóság.
A művészi ábrázolásmód formája.
Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés.
Az esztétikum.
Előítélet, tetszés. Divatok, hóbortok.
Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival.
Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita.

	Műelemzés, kritika megbeszélése. A katartikus élmény jellemformáló ereje. A példa és minta. Kulturális események, rendezvények, produkciók során élmények megszerzése, megosztása társaikkal. Közízlés, csoportkultúrák, szubkultúrák, különös tekintettel az ifjúsági szubkultúrákra, egyéni ízlés.
Az alkotás öröme	Harmónia és diszharmónia megkeresése és létrehozása a művészeti alkotásokban és a valós világban. Tudatos térformálás, lakberendezés. Művészi alkotások létrehozása. Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása. Tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.
Egyetemes műveltség	A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei. Az európai kulturális hagyományok ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel. Találkozás a kultúra jeles képviselőivel. Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása.

4. Környezettudatosság

A kollégiumokban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható, környezettel harmonikus életvezetésre.

Mutassuk meg a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, és törekedjünk arra, hogy mindezt örömforrásként élhessék át. Képessé kell tennünk tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja. Tegyük világossá, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Törekedjünk a kollégista pozitív jövőképének kialakítására.

Elősegítik a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés

jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést. (NAT-koherencia)

4.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Váljon érzékenyvé környezete állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére, vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat.

Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését. Jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére. Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások. Legyen mozgósítható a környezet védelmét célzó közös cselekvésre. Vegyen részt helyzetének megfelelő környezetvédelmi akcióban, s erről tudjon számot adni.

Időkeret: 2 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Környezetünk állapota	A kollégium külső és belső környezete. Az élő környezet alakítása, védelme [növény-, kertgondozás, faültetés, kedvtelésből tartott állatok gondozása, részvétel a vadon élő állatok (pl. madarak, denevérek) védelmében]. A kollégium működése és környezetvédelem. Környezetet feleslegesen terhelő tevékenységek (pl. termékek, anyagok pazarló felhasználása, energiafogyasztás). A hulladék kezelése. Vásárlási, fogyasztási szokásaink. Igények és szükségletek. Környezetbarát termékek.
Közös felelősségünk	Részvétel környezetvédő tevékenységekben (pl. parkosítás, környezettakarítás, természeti és kulturális örökség védelme, gondozása szakember vezetésével). Közvetlen környezetünk állapota. Veszélytérkép-készítés. Hol vannak a településen problémás, veszélyes, szennyezett helyek, hol vannak értékes, védelemre, megőrzésre érdemes helyek, épületek. Kapcsolatok építése helyi környezetvédő, településvédő civil szervezetekkel.

4.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Váljon érzékennyé környezete állapota iránt, legyen képes annak változását elemi szinten értékelni. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újra hasznosítható anyagokat.

Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára. Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.

Válják erkölcsi alapulvává a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást. Készüljön fel a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére. Váljon maga is kezdeményezővé. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Környezetünk állapota	Környezetünk változása. Hogyan változott a település? Milyen előnyök és hátrányok származtak a változásokból környezetvédelmi szempontból? Hogyan változik környezetünk élővilága? Hogyan változott életünk minősége? Javulás és romlás mérlege. A Föld mint egységes rendszer. Hogyan keletkeznek globális környezeti problémák. Ki a felelős? Mit tehet az egyén? Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása. Ismerkedés nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a település értékeivel.
Közös felelősségünk	Azé a felelősség, aki dönt? Tudatosítani kell, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket, vállalnia döntése következményeit. A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért. Környezettudatos vásárlás, fogyasztás gyakorlása. A termékek „életútjának” követése. Lehetőség és cselekvés.

Mit tehetnék, és mit teszek?
Mi befolyásolja döntésemet?
Hogyan tervezem saját jövőmet?
Kapcsolat építése a kollégium döntéshozóival,
környezetvédő szervezetekkel, mozgalmakkal.

5. Testi és lelki egészség

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére. Alakuljon ki az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend, legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni. A kollégium különböző tereinek rendezésével, csinosításával, díszítésével készüljön fel a lakókörnyezete esztétikus és kellemes kialakítására.

A nevelés során segíteni kell a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében, válsághelyzetben támaszt szükséges nyújtani számára. Módot kell adni arra, hogy elsajátíthassa a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

A diákokat segíteni kell abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészséget, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzetét. Megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, ismereteket, készségeket. Kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

5.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje és sajátítsa el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, a kollégiumban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismerje és kövesse az illemszabályokat, s lépjen fel egyre bátrabban, élve a demokratikus eljárásokkal kortársai közt, e normák érvényesítéséért. Ismerje fel és legyen képes csökkenteni, elkerülni a környezetében a veszélyeztető tényezőket.

Rendelkezzen megfelelő empátiával embertársai iránt. Ismerje a döntés és felelősség fogalmát, ezek jelentőségét, és ennek tükrében alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit.

Tartsa tiszteletben és fogadja el a nemzeti vagy etnikai, kisebbségi azonosságtudat létét és a másságot.

Életkorának megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját. Rendelkezzen az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Alakítsa ki a személyiségének megfelelő humánus magatartást az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében. Találja meg az egyéniségének megfelelő helyet a csoportban. Legyen képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit.

Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét. Ismerkedjék meg az alapvető emberi és szabadságjogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Ismerje fel a súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához tudjon megfelelő segítséget kérni.

Ismerje a különböző tisztségek, megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget. Legyen tisztában azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak.

Legyen jártassága az egyszerű háztartási eszközök célszerű használatában. Tudjon gazdálkodni élethelyzeteinek megfelelően.

Időkeret: 4 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Társas kapcsolataink	Beszélgetés, kapcsolatépítés, közösségépítés. Az érthető közlés megtanulása. Figyelem másokra. A problémák megoldásának módszerei, a döntéshozatal. Konfliktuskezelés. Mások elfogadása, a másság elfogadása. Tematikus beszélgetések, közösségépítő drámajáték. Segítség kérése, segítség nyújtása.
Élet a kollégiumban	Helyem a kollégiumban. Ismerkedés a kollégium szociokulturális környezetével. Közösségi szerepek vállalása. Önálló feladatok elvégzése. Önértékelés, értékelés. Kiben bízhat, kihez fordulhat problémáival, kitől kérhet tanácsot, segítséget. Veszélyes helyzetek felismerése, megoldása. Jogok, kötelességek, kötelezettségek, felelősségek. A diákönkormányzat munkája. Többségi és a kisebbségi léhelyzetek a mindennapi életben. A kisebbségek életének megismerése. Bemutató a kisebbségek által képviselt sajátos értékekből. Kapcsolatok a fogyatékkal élő embertársakkal.
Testi, lelki egészségünk	Balesetek, veszélyhelyzetek elkerülése. A biztonságot veszélyeztető helyek és helyzetek megbeszélése. Személyi higiénia. A helyes testápolás elsajátítása. Egészséges napirend összeállítása. Testi és lelki változások a serdülőkorban. A növekedésből adódó változások, a tartáshibák korrigálása, mozgásszervi deformitások megelőzése. A serdülő lányok és fiúk testi, lelki, érzelmi különbségei és hasonlóságai.

Beszélgetés a kamaszkorban átalakuló kapcsolatokról. Szeretetről és szerelemről. Az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószeresítés, egészségtelen táplálkozási szokások, játékfüggés stb.) kialakulása, veszélyei, felkészítés az elutasításukra. A „virtuális valóság” hatása a viselkedésre, életmódunkra.

5.2. Fejlesztési követelmények

9–14. évfolyam

Legyen alapvető ismerete az emberi szervezet működéséről, a testi és lelki fejlődés és változás természetéről. Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a betegségeket. Tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.

Legyen tisztában a tanuló azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Rendelkezzen megfelelő önismerettel, fejlődjön erkölcsi tudata, ítélőképessége, szociális képessége. Rendelkezzen a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával. Jellemezze ez a tőle különböző (pl. sérült) embertársaikkal való kapcsolatát is. Készüljön tudatosan az örömteli párkapcsolatra, a családi életre.

Legyen jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, alakítsa ki egyéni, eredményes munkamódszereit. Ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Legyen képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Ismerje meg a takarékoskodikás alapvető technikáit. Legyen képes munka- és szabadidejét tudatosan szervezni, ezeket a leghatékonyabban kihasználni. Legyen képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására.

Váljon igényévé környezetének tisztántartására, szépítésére – a személyes higiénié. Legyen tájékozott az elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról.

Időkeret: 4 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Társas kapcsolataink	Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Élethelyzetek megbeszélése, dramatizálása. Irodalmi alkotásokban, filmekben ábrázolt konfliktusok elemzése. Konfliktusok, válsághelyzetek megoldásának keresése. Érdeklődgetés módjai. Emberi játszmák elemzése. Nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok. Beszélgetés a témáról a művészetek tükrében. Szerepjátékok, szituációs játékok. A szülői felelősség, kapcsolatok a családtagok között, a családi élet szervezése (szerepek, feladatmegosztás).
Élet a kollégiumban	Harmonikus kapcsolatainkat építő közösségi

	szokásaink. Környezetünk és közérzetünk. Felelősségünk magunk, társaink és környezetünk egészségéért, testi, lelki és közösségi „jól létéért”. Szabadidő tervezés, szervezés.
Testi, lelki egészségünk	A betegségek megelőzése, betegápolás. Környezetünk, a háztartás egészséget fenyegető veszélyforrásai. Mi a teendő veszélyhelyzetben, katasztrófa esetén. Elsősegélynyújtás, önmentés. A szűrővizsgálatok. Az önvizsgálat. Rekreáció, séták, kirándulás. Kondicionáló tornák, tánc. Relaxációs technikák megtanulása. Szexuális felvilágosítás Függőséghez vezető szokások megelőzése.

6. Felkészülés a felnőtt szerepre. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés. Gazdasági nevelés.

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez szociokulturális tapasztalatokat, alakul személyisége.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A témakör feldolgozása elősegíti, (stilisztikai módosítás) hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben. A foglalkozások segítik a kollégista beilleszkedését környezetébe, felkészítik a felnőtt lét szerepeire. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely alapvetően segíti a társadalomba történő beilleszkedést. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, a tudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek is, ezért szükséges a gazdálkodáshoz, a munkaerőpiachoz, a vállalkozáshoz fűződő ismeretek átadása.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium, az iskolai és a helyi társadalom közössége nyújtotta jogokat és köteleességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait.

Felkészül az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint – nemektől függetlenül – a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a háztartási gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra. A párválasztással, barátsággal, szerelemmel, családteremtéssel, a gyermekgondozással és gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretek is fontos szerepet kapnak.

A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében.

A kollégiumban célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megértése. A kollégiumi lét a társadalmi tevékenységek megismerésének, a felnőttkori polgári létnek, a rugalmasságnak, a toleranciának, az együttműködésnek, továbbá az agresszió elutasítása gyakorlásának kiváló terepet biztosít.

6.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje, fogadja el és kövesse az alapvető illemszabályokat és a kapcsolatteremtés elfogadott formáit, vegyen részt környezetében ilyen szabályok értelmezésében, alakításában.

Legyen képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein.

Ismerje meg a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat is, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét.

Vállaljon feladatokat a közösségben

Legyen tisztában a vállalt feladatok céljával, tartalmával, felelősségével, legyen képes hiteles önértékelésre, mások igényes értékelésére.

Törekedjen a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés technikáit.

Tartsa tiszteletben, hogy környezetében eltérő nemzeti és etnikai kisebbségi azonosságtudattal és kulturális szokásokkal is élhetnek mások.

Ismerkedjen az alapvető emberi és szabadságjogokkal, kötelezettségekkel, és az őket megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel.

Időkeret: 3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	A család története – családi történetek. Családfa készítése, családi történetek gyűjtése. A család típusa, szerkezete, működése. Szerepek és szabályok a családban. Saját tapasztalatok feldolgozása; beszélgetések, szituációs játékok vita segítségével.
A kollégium és az iskola	Jogok és kötelességek. A kollégiumi és az iskolai közösség írott és íratlan törvényei, szabályai A szabályzatok, szabályok megismerése és megvitatása problémahelyzetek segítségével. Alapvető illemszabályok. Szociális készségek (empátia, kooperáció, kommunikáció). Gyakorlás szituációs játékok és csoportépítő tréning segítségével.
A társadalom	A másik ember megismerése. Többségi és kisebbségi léthelyzetek a mindennapi életben. Alá- és fölérendeltségi kapcsolatok. Irodalmi példák és saját élmények feldolgozása különböző kifejezési formák segítségével.
A háztartás	Szerepek, feladatok a családban. Házimunkák célszerű tervezése. Időterv készítése. Háztartási eszközök használatának elsajátítása.

Egyszerű konyhatechnikák (pl. tea főzés, melegítés, hideg ételek elkészítése) elsajátítása.
A kiadások tervezése (közüzemi, lakhatási költségek, élelmiszer, egyéb szükségletek).
Vásárlás.
A szükséglet és a kínálat megbeszélése.
Költségvetés készítése.
A reklámok üzenete.

6.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Életkorának megfelelő szinten rendelkezzen ismeretekkel a társadalmi normákról.
Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban, abban a közösségében, melynek tagja.
Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében.
Ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait, beleértve az IKT-eszközök etikettjét is..
Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében.
Ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben.
Tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.
Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.
Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni, tudjon kulturáltan fellépni maga és társai érdekeinek védelmében, képviselőként, gyakorolja a kollektív döntések felelősségéből adódó kötelezettségeket.

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	2 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Én és a család	Személyiségjegyek és azonosságtudat. Probléma-feldolgozás, megbeszélés. A család szerepe a múltban, a jelenben. A barátság szerepe az emberi életben. Irodalmi, művészeti, filmes, tévés példák és saját tapasztalatok feldolgozása írásban. Nemiség, szerelem, házasság. Társismeret. Barátság. A férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban – feldolgozás irodalmi alkotások, filmek segítségével.

A kollégium és az iskola	A külső megjelenés és társadalmi érintkezés illemtana. A társadalmi érintkezések különböző formáinak (műfajainak) ismerete és alkalmazása. Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben. Az iskola és kollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése. Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése. Konfliktuskezelési technikák (viták és helyzetgyakorlatok). A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei. Jogok és lehetőségek megismerése és megtapasztalása saját közösségében.
A társadalom	Magánérdek, csoportérdek és közérdek. (A társadalmi normák, a csoportnormák; beilleszkedés és autonómia). Az egyén jogai. (A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei). A modern nemzetállamok. (Az alkotmány, a hatalommegosztás, a politikai pártok és ideológiák, az önkormányzatok). Információk gyűjtése – könyvtárban, illetve sajtóból és médiából – feldolgozása és elemzése. A demokratikus állam működésének főbb elemei (a választási rendszer, helyi önkormányzatok, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás, a fegyveres testületek, szervezetek). A történelmi és társadalomismereti tanulmányai során tanultak rendszerezése. Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó- és médiaanyagok) segítségével. A gazdaság, a munka világa és a munkaerőpiac működése. A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezőmód) gyakorlása különböző szituációkban. Az agresszió háttere, formái, elutasítása.
A háztartás	Szerepek, feladatok a családban. Házimunkák célszerű tervezése. Időterv készítése.

Háztartási eszközök használatának elsajátítása.
Egyszerű konyhatechnikák (pl. teaforrás, melegítés, hideg ételek elkészítése) elsajátítása.
A kiadások tervezése (közüzemi, lakhatási költségek, ételkészítés, egyéb szükségletek).
Vásárlás.
A szükséglet és a kínálat megbeszélése.
Költségvetés készítése.
A reklámok üzenete.

7. Hon- és népismeret

A kollégiumi nevelésben meghatározó elem, hogy a többségi társadalomhoz tartozó tanuló a határainkon belül élő nemzetiségi és etnikai kisebbséghez tartozó tanulóval él, élhet együtt. A foglalkozások és tevékenységek célja ebben a témakörben az, hogy a kollégistában maradjon meg, sőt erősödjön a kötődés a küldő környezettel, és alakuljon ki a kötődés a befogadó környezethez. A kollégista tartsa meg azokat az értékeket, amelyekkel a szülői ház, a felnevelő környezet „elküldte” a kollégiumba, s az új környezet értékei ugyanúgy épüljenek be a személyiségébe.

Az ebből adódó célok és feladatok:

- a szülőföld, az elbocsátó, a befogadó környezet (település, kisebb tájegység); ismerete szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet összefüggése, alapjainak erősítése,
- régióink, országunk, nemzetünk, ismerete, szeretete;
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata;
- a határainkon kívül, kisebbségben, diaszpórában élő magyarok hagyományainak, helyzetének ismerete, a velük való közösségvállalás;
- nemzeti hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása;
- nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink);
- a hazánkban élő nemzeti- és etnikai kisebbségek, migráns csoportok jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik, jelképeik tiszteletben tartása;

A tanulóknak tudatosul, hogy mindenkinek először saját népének hagyományait, nemzeti értékeit célszerű megismernie, elsajátítania ahhoz, hogy más népek kultúráját, az egyetemes értékeket és a kultúrák közötti kölcsönhatásokat megérthesse.

Hazai nemzetiségeink és etnikai kisebbségeink, migráns csoportok kollégiumai, illetve azon kollégiumok, amelyekben nemzetiségi és etnikai-kisebbségi tanulókkal foglalkoznak, a fenti célok mellett speciális célkitűzések is megfogalmazódnak:

- nemzetiségi identitástudat, az etnikai tudat megőrzése, fejlesztése, nemzetiségek hagyományainak, kulturális örökségének tisztelete, ápolása,
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata,
- az anyanemzet, illetve az egész etnikum főbb eredményeinek és gondjainak megismerése,
- az adott nemzetiség szimbólumainak, hagyományainak ismerete.

7.1. Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje lakóhelye és Magyarország népi hagyományait.

Legyen nyitott más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek is élnek.

Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság szimbólumait.

A nemzetiségi kollégiumokban élők életkoruknak megfelelő szinten ismerjék nemzetiségük nyelvét, nemzetük és nemzetiségük hagyományait.

Időkeret: 4 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Helyismeret, helytörténet	A kollégium közvetlen környezete. Tájékozódási gyakorlatok, egyszerű térképvázlatok készítése. A település vagy a környező tájegység kulturális, gazdasági történelmi stb. nevezetességei. Helytörténeti gyűjtőmunka. A legfontosabb nevezetességek bemutatása előszóban, rajzban, fotón stb.
Múltismeret, hagyományok	Nemzeti történelmünk legfontosabb helyszínei. Nemzetiségi kollégiumokban a nemzetiség, illetve az anyanemzet történetének legfontosabb helyszínei. Néhány helyszín (az esztergomi királyi palota, a budai, az egri vár, a mohácsi csatater, a kassai dóm, a debreceni kollégium stb.) megismerése és bemutatása szóbeli, képes, írásos anyag segítségével vagy kirándulás keretében a helyszínen. A múzeumlátogatás kultúrája, a múzeumi anyag feldolgozásának különböző módjai. Adatok, történetek, érdekességek gyűjtése, bemutatása nemzeti múltunkból (a tanulók érdeklődésének megfelelően) különböző módokon (előszóban, írásban, rajzban, táblán). A magyarság és/vagy a magyarországi nemzetiségek egyes hagyományainak megismerése múzeumi anyagok (pl. skanzen, tájház, néprajzi, helytörténeti gyűjtemény stb.) és feldolgozások segítségével. Választott népi hagyomány megelevenítése (népdalok, gyerekjátékok, szokások, kéziműves-technikák stb.).
Szimbólumok	Nemzeti ünnepeink, nemzetiségeink ünnepei. Aktív részvétel ünnepeinken. Címerünk, zászlónk eredete. A Himnusz, a Szózat ismerete.

Jelenismeret	Magyarország nemzetiségei. Nemzetiségeink nyelvhasználata, nyelvi kölcsönhatások (szógyűjtés) Magyar nemzetiségek a határon túl. Anyaggyűjtés a magyarországi és a magyar nemzetiségekről. Tájékozódás a térképen. A diákönkormányzat munkájának megismerése.
Nemzetiségi kollégiumok kapcsolata anyanyelvi területekkel	Kapcsolatfelvétel, cserekapcsolatok a hagyományismeretben, hagyományörzésben. Tanulmányi kirándulás.

7.2. Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

A témakör fontos szerepet tölt be a kollégista közösségi identitásainak fejlődésében. A témák feldolgozása segítse elő az iskolában tanultak (magyar irodalom, történelem, hon- és népismeret, nyelv, tánc és dráma, mozgókép- médiaismeret, továbbá a földünk és környezetünk ismeretköreinek) szintetizálását, az ott tanult ismeretek más szempontú felhasználását. Nemzetiségi kollégiumokban elősegíti a nemzetiségi népismeret integrálását.

A feldolgozás során a tanuló váljon nyitottá a társadalmi jelenségek iránt, és tegyen szert az együttműködés képességére, illetve az önálló munkára. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, ismerje meg azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait.

A témák feldolgozása során fejlődjön információgyűjtő és feldolgozó képessége. Legyen képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni. Gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tudjon különböző társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani. Tudjon a felsorolt témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) interneten.. Legyen képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg vagy képi kifejezéssel, s egyre szabatosabban indokolni.

A középiskola végére alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit a különböző társadalmi jelenségek, folyamatok értelmezésében.

Időkeret:

9.	10.	11.	12.	13–14.
3 óra	4 óra	4 óra	3 óra	3 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Helyismeret, helytörténet	A település vagy a környező tájegység története, megismerése könyvtári dokumentumok segítségével, élő adatközlők felkeresésével. A település történetének főbb korszakai, ezek időbeli elhelyezkedése. A település legfontosabb igazgatási, egészségügyi, szolgáltató, kulturális, sport intézményeinek megismerése.

	Kulturális programok tervezése.
Múltismeret, hagyományok	Magyarország és Európa a múltban – a téma egy aspektusának feldolgozása az irodalom, a történelem vagy a művészetek segítségével egyéni vagy csoportmunkában (pl. magyarok egyetemjárása külföldön; a Nyugat első nemzedéke, Európai és magyar impresszionisták emigráns nemzedékek, vendégmunkások stb.) A magyar kultúra, sport és tudomány kiemelkedő eredményei. A nemzetiségi kollégiumokban a nemzetiségi, a nemzeti kisebbségi kultúra és tudomány kiemelkedő eredményei, nemzetiségi identitásukat vállaló élsportolók. A tanulók érdeklődésének megfelelő téma feldolgozása tudománytörténeti nézőpontból, könyvtári dokumentumok (nyomtatott, elektronikus) segítségével tetszőleges formában. A határainkon kívül élő magyarság jellemzői, helyzete a XX. században. A nemzetiségek és etnikai kisebbségek a mai magyar társadalomban. Az anyaország, illetve az anyaországon kívül élő nemzetiségek jellemzői. A témák megvitatása szociográfiai művek vagy filmek segítségével; kiállítás szervezése, rendezése az elkészült anyagokból.
Jelenismeret	A kollégium szervezeti felépítésének ismerete, részvétel a kollégiumi programokban és a diákönkormányzat tervező, irányító, értékelő, érdekvédő munkájában. A gyermeki jogok, a diákjogok; az alapvető emberi jogok. Háttéranyag gyűjtése. Jellegzetes példák feldolgozása. Vitahelyzetek, konfliktushelyzetek. A határon kívüli magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei ma. Nemzetiségeink, etnikai kisebbségeink, migráns csoportok jellemzői, helyzete. (Asszimiláció, integráció, szegregáció.) Médiaanyagok elemzése, esetleg személyes tapasztalatok gyűjtése. Az Európai Unió jellemzői. Önálló tájékozódás a könyvtár és a média segítségével, véleményformálás a problémákkal kapcsolatban.
Nemzetiségi kollégiumok kapcsolata az anyanyelvi területtel	Kapcsolatfelvétel, cserekapcsolatok, testvériskolai kapcsolatok a hagyományörzésben, nyelvtanulásban.

	Tanulmányi kirándulás az anyaországban, vagy más, a kisebbség kultúráját ápoló országban. Az anyaországi, nyelvterületi felsőoktatási lehetőségek megismerése.
Nemzeti kultúránk	A nemzeti kultúra kincseinek megismertetése. A népművészet megismerése. (Európai vándormotívumok, nemzeti kultúra-, kárpát-medencei kultúra, európai kultúra egysége.) Ismerkedés a néphagyományok értékeivel, működésmódjával. Kézműves és iparművészeti alkotó technikák kipróbálása, egyszerű használati tárgyak készítése. Alkotóköri létrehozása működtetése. Pályázatírás, pályázatban való részvétel, „kirakodóvásár”.

4. számú melléklet a .../2009. (...) OKM rendelethez

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának kollégiumi tevékenység - és foglalkozás rendszere

1. Bevezetés

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjának (továbbiakban: AJTP) célja az esélyteremtés és tehetséggondozás azon társadalmi rétegek számára, amelyek tagjai a program segítségével nélkülözhetetlenül nem jutnának el a felsőoktatási intézményekbe. A programba bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének, valamint érzelmi intelligenciájának a fejlesztése a tudás tekintélyének a visszaállítása, az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése által.

2. Az AJTP-ben megvalósuló kollégiumi pedagógiai munka és tevékenységi rendszer meghatározó elemei:

- 2.1. Minden AJTP-s intézménypár középiskolai és kollégiumi intézményegységből áll.
- 2.2. Minden AJTP-s tanuló kollégista.
- 2.3. Az AJTP-ban résztvevő intézmények együttműködnek egymással, a fenntartóval, a program Szakmai Tanácsadó Testületével, a méréseket és továbbképzéseket végző felsőoktatási intézményekkel, a Hátrányos Helyzetű Tanulók Kollégiumi és a Halmozottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Kollégiumi-Szakiskolai Programjával.
- 2.4. Az AJTP-ben résztvevő kollégiumoknak az alapprogramban megfogalmazott célkitűzések teljesítése mellett további, a jelen mellékletben megfogalmazott követelményeknek kell megfelelniük.
- 2.5. Az AJTP-ben résztvevő intézményegységek együttműködnek, megállapodnak a hátránykompenzáció és tehetséggondozás, a program előírásainak, követelményeinek megvalósítása érdekében úgy, hogy közben megőrzik nevelési és oktatási

dokumentumaikban meghatározott önállóságukat és sajátos arculatukat. A zökkenőmentes együttműködés érdekében azt irányító koordinátort neveznek ki és rendszeres szakmai konzultációkat tartanak.

3. Az AJTP-ben résztvevő kollégiumok megkülönböztető, speciális elemei

3.1 Az AJTP-ben az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra (a 9-13. évfolyam) terjed ki.

3.2 A 9. előkészítő évfolyamon a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése, gazdagító programok biztosítása, a matematika, az informatika, az anyanyelvi képzés és egy idegen nyelv emelt óraszámú oktatásának segítéséhez felkészítő foglalkozások szervezése történik. Az AJTP foglalkozási egység bevezetése a kollégiumban megköveteli az önismereti-személyiségfejlesztési, tanulásmódszertani, és drámapedagógiai foglalkozások megszervezését.

3.3 Az AJTP foglalkozási egység a program kollégiumainak egyik jellemzője, amelyre a program a 9. évfolyamon további 4, a 10-13. évfolyamokon pedig 2-2 órányi foglalkozási időt biztosít.

3.4 Az AJTP-ben résztvevő kollégiumokban a tematikus témakörök feldolgozását és a felkészítő foglalkozásokat az e rendelet 5. §-ának 5. pontjában meghatározott kötelező csoportfoglalkozások keretében, az e rendelet 5. §-ának 6. pontjában meghatározott szabadon választható foglalkozásokat az 5. § 2. pontja szerinti foglalkozási csoportok keretében, az egyéni fejlesztéseket és egyéni törődést biztosító foglalkozásokat a közoktatásról szóló törvény szerinti egyéni foglalkozás keretében szervezik.

3.5 Az AJTP-ben résztvevő tanulók minden tanévi hónapban egy alkalommal kollégiumi rendezvényeken, kirándulásokon, sportversenyeken vesznek részt, péntek délutántól vasárnap estig, kollégiumi benttartózkodással.

3.6 A kollégiumi tíz hétvégéből hármat a közoktatásról szóló törvény által biztosított átcsoportosítási lehetőséget kihasználva kirándulásra, országjárásra, a környezet megismerésére fordítanak.

3.7 Az AJTP-ben résztvevő kollégiumok és kollégisták a kollégiumi pedagógiai programban és az éves munkatervben meghatározott rend szerint részt vesznek a házi, a regionális és az országos versenyeken, valamint az AJTP táborain, fesztiváljain.

3.8 Az AJTP-s kollégiumok hétféle programjaik szervezésekor, foglalkozásaik átcsoportosításakor, illetve tömbösítésekor alkalmazzák a foglalkozások és foglalkozási idők átcsoportosításának lehetőségét biztosító szabályt.

Az AJTP tevékenységrendszer, foglalkozásai és kollégiumi programjai évfolyamonkénti és szervezeti bontásban

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Kötelező időtartama, formája (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelölés)	Célja, tartalma	Fejlesztési, nevelési feladatok
9. évfolyam				
1. AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, személyiségfejlesztés	74 óra csoportfoglalkozás	Cél: önmaguk jobb megismerése, a személyiség fejlesztése, megfelelő kompetenciák fejlesztése.	- reális énkép kialakításának támogatása, - személyiségjellemzők, személyiségtípusok megismerése - személyiség-fejlesztés
	Tanulásmódszertan	37 óra csoportfoglalkozás	A tanulási folyamat megismerése, egyes elemeinek és az egyéni tanulási jellemzők tudatosítása.	Figyelemösszpontosítás fejlesztése, memóriafejlesztés. Az egyéni, a páros és a csoportos tanulás megszervezése. Gyakorlás. Elméleti és írásbeli feladatok összehangolása
	Életmód-életvitel	37 óra csoportfoglalkozás. Egyéni foglalkozás	A kollégium beilleszkedés, kapcsolatteremtés, kommunikáció segítése. Felkészít a különböző élethelyzetek megoldására, pályaválasztásra.	A diákok segítése a különböző élethelyzetek megoldásában, kapcsolatteremtésben és a közösségi életbe való beilleszkedésben
	Felkészítő foglalkozás (tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások)	296 óra Csoportfoglalkozás Egyéni foglalkozás Egyéni/csoportos	Felkészülés iskolai tanórákra, felzárkóztatás, tanári irányítás és segítség nyújtása mellett Ismeretátadás, műveltség és intelligencia gazdagítás, illetve felzárkóztatás, korrepetálás	A tanulók motiválása a foglalkozásokon való aktív részvételre kompetencia alapú, korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával A tanulók motiválása a foglalkozásokon való aktív részvételre kompetencia alapú, korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, az egyéni igényeknek megfelelő, differenciált képességfejlesztés

2. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	ECDL vizsgára való felkészítés	37 óra Csoportfoglalkozás Egyéni foglalkozás	Vizsgára készülés	Informatikai kompetenciák fejlesztése
	Tematikus témák feldolgozása	csoportfoglalkozás 22 óra	Az alapprogram tematikus (kötelező) témáinak feldolgozása.	Differenciált képességfejlesztés, ismeretek bővítése, pályaválasztás elősegítése, egyéni szükségleteknek megfelelő foglalkozások biztosítása
	Csoport- és kollégium élet és szervezési problémái	csoportfoglalkozás 15 óra	Közösségi és csoportügyek, aktuális információk. Kollégiumi és egyéni problémák Információk, szervezések.	Közösségfejlesztés, problémamegoldást és konfliktuskezelést szolgáló foglalkozások szervezése.
	Választott szabadidős foglalkozás	37 óra diákköri foglalkozás. csoport és egyéni foglalkozás	kikapcsolódás, szabadidő-eltöltés (sport, kultúra, szervezett szórakozás)	A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, általános műveltséget, sport- és mozgáskultúra fejlesztését, kikapcsolódást szolgáló programok szervezése
	Társastánc/néptánc	Csoportfoglalkozás	Tánc- és illemtani ismertek gyakorlása, Kulturált szabadidő eltöltés. Hagyományismeret felelevenítése.	Koordinációs készségek javítása, kommunikációs készségek javítása, hagyományörző ismeretek bővítése
3. Kollégiumi programhétvé	Kollégiumi hétvégi bentmaradások	7 hétvégi rendezvény,	A város és a megye, a főváros megismerése,	A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek

gék AJTP-s vállalt többletfeladat	tanév közben	kollégiumi program csoportfoglalkozás, egyéni foglalkozás	a közvetlen és távolabbi környezet megismerése.	megismertetése
4. Táborok, versenyek, találkozók	Nyári „tanulmányi” kirándulás (3 kollégiumi hétvége összevonásával)	Kollégiumi rendezvény, csoportrendezvény	nyári kirándulás, pihenés, közösségépítés, országismeret.	Közösség- és kapcsolatépítés elősegítése
	gólyatábor	AJTP-s rendezvény, Kollégiumi rendezvény	ismerkedés, közösségépítés	Ismerkedést, kapcsolatfelvételt, kapcsolatépítést, közösségépítést szolgáló programok szervezése
	Sporttalálkozó		Sporttalálkozó az e területen tehetséges tanulók számára, ismerkedés más AJTP- s diákokkal	Versenyek szervezése, ismerkedést és kapcsolatépítést, a tolerancia és a fair play elvének elsajátítását szolgáló programok szervezése
	Művészeti fesztivál	AJTP-s rendezvény Kollégiumi rendezvény	Művészeti találkozó	A különböző művészeti területekkel összefüggő kreatív tevékenységek támogatása, a kifejezőmód fejlesztése a különböző művészeti ágakon keresztül, értékközvetítés, élményszerű tapasztalatszerzés elősegítése.
	Bemutató mősor	AJTP-s rendezvény Kollégiumi rendezvény Csoportfoglalkozás: felkészülés több	A fellépés keretében a gyerekek komoly felkészülésen vesznek részt és csoportosan bizonyíthatják a csoport jó szellemiségét	A kollégium kapcsolattartásának javítását, közösségfejlesztést szolgáló programok szervezése
	Házibajnokságok, megyei-regionális	Felkészülés változó időkeretben	Célja a valódi tehetségkutatás és tehetséggondozás	Egyéni fejlesztés Tehetséggondozás.

	versenyek		Csoportkohézió alakítása.
--	-----------	--	---------------------------

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Időtartama kötelező, formája (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelöletlen)	Célja, tartalma	Fejlesztési, nevelési feladatok
10. évfolyam				
1. AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Személyiségfejlesztés	74 óra Csoportfoglalkozás, Egyéni foglalkozás	Énkép kialakítása a személyiség fejlesztése, önmaguk jobb megismerése, az utóbbinak megfelelő kompetenciák fejlesztése.	Akarati, érzelmi összetevők fejlesztése, az önismeret, társismeret, önbizalom, és a személyiség fejlesztésével összefüggő foglalkozások szervezése
	Tanulásmódszertan	5 óra	A tanulási folyamat megismerése, egyres elemeinek és az egyéni tanulási jellemzők tudatosítása.	Memóriafejlesztés. Az egyéni, tudatos tanulás fejlesztése, gyakorlása. Elméleti és írásbeli feladatok összehangolása
	Felkészítő foglalkozás Felzárkóztató foglalkozások Tehetséggondozó foglalkozások	370 óra Csoportfoglalkozás, Egyéni foglalkozás	Felkészülés az iskolai tanórákra, felzárkóztatás tanári irányítás és támogatás mellett, tanulószobai foglalkozások keretében Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás.	A tanulók motivációjának fenntartása, Kikérdezés, ellenőrzés (szükség esetén) Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel.
2. Kollégiumi	Tematikus témák	csoport-foglalkozás	Tematikus foglalkozások a kollégiumi	A kollégiumi alapprogram kötelező

alapprogram szerinti foglalkozások	feldolgozása	22 óra	nevelés országos alpprogramja alapján, AJTP programelemek beépítésével	témaköreinek feldolgozása
	Csoportélet, kollégiumi szervezések	Csoportfoglalkozás 15 óra	Közösségi és csoportügyek Szervezések, aktuális információk	Intézményi információk megbeszélése, a diákok véleményének, javaslatainak teret adó fórumok szervezése
	Választott szabadidős foglalkozás (sokrétű, változatos, fiatalos szervezések, versenyfelkészítések, sport)	37 óra Csoportfoglalkozás Diákköri foglalkozás. Egyéni foglalkozás	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, a szabadidő hasznos eltöltése Egészséges életmód. Kulturális rendezvények szervezése, esztétikai élmények szerzése.	Szabadidő kulturált, hasznos eltöltését, pihenést, rekreációt szolgáló foglalkozások szervezése
3.Kollégiumi program-hétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi hétvége tanév közben	7 hétvégi kollégiumi bentmaradást igénylő program kollégiumi foglalkozás, csoportfoglalkozás	Közös színház, mozi, múzeumlátogatás. A hazai környezet és a főváros további megismerése. Egy meghatározott terület feltérképezése. A cél a közösség formálása, építése, a tudatos jelleg megerősödik.	A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése, aktív pihenést, közösségépítést szolgáló szabadidős programok szervezése
	nyári tanulmányi kirándulás	A fennmaradt 3 kollégiumi hétvége felhasználásával	Tanulmányi célú kirándulás, a cél a hazai területeken, illetve Európában élő népek kultúrájának megismerése	Közösségépítés, ország- és Európa ismeret. Európaiság-tudat, magyarság-tudat fejlesztése
4. Versenyek, táborok	Arany János Irodalmi verseny,	Intenzív felkészülés,	Elmélyedés a tananyagban, Verseny-rutin szerzése	Tanulmányi versenyekre felkészítés, önálló tanulás, önálló kutatás képességének

	AJTP-s versenyek	felkészítés	Egy-egy korszak mélyebb megismerése.	fejlesztése
--	------------------	-------------	--------------------------------------	-------------

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Időtartama, formája (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelölten)	Célja, tartalma	Fejlesztési, nevelési feladatok
11. évfolyam				
1. AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Társismeret, Személyiségfejlesztés	74 óra Egyéni és csoportos foglalkozás	Én-ideál, énkép kialakítása Önbizalom, önbecsülés fejlesztése Személyiségvonások megismerése Problémamegoldás gyakorlása Előítéletek megismerése, kezelése	Személyiségfejlesztés., motiváltság erősítése., problémamegoldást, döntéshozatal gyakorlását és elsajátítását szolgáló foglalkozások szervezése
	Felkészítő foglalkozások Felzárkóztató foglalkozások tehetséggondozó foglalkozások	370 óra Egyéni, Csoportos, 16 óraEgyéni, csoportos, Diákkör jellegű	Felkészülés az iskolai tanórákra Felzárkóztató tanári irányítással. Tanulási segítség nyújtása. Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, módszertani, műveltségi gazdagítás.	Ismeretek bővítése, pályaorientációt, tanulási motiváció fenntartását szolgáló foglalkozások szervezése Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel
2. A Kollégiumi alapprogram szerinti	Autóvezetői tanfolyam	16 óra Csoportfoglalkozás	A gépkocsivezetés elméletének és gyakorlatának megismerése	A gépkocsivezetői vizsga letételéhez szükséges ismeretek átadása
	Tematikus, alapprogrami témák feldolgozása	22 óra	Tematikus témák feldolgozása egyéni munkával és tanári irányítással	Az alapprogram kötelező témaköreinek megbeszélése

foglalkozások				
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	15 óra	Egyéni, csoport, illetve közösségi ügyek, szervezések, problémák megbeszélése	Csoportközi kapcsolatok és közösségi kapcsolatok fejlesztése
	Választott szabadidős foglalkozás	37 óra	A szabadidős tevékenységek széles választéka a sport, a zene, a kulturális tevékenységek minden területén	Pihenés. Szabadidő hasznos eltöltése, rekreáció. Nívós szórakozások.
3. Kollégiumi Program-hétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi program-hétvége tanév közben	7 hétvégi kollégiumi bentmaradást igénylő program	Kulturális programok, kollégiumi szervezések, kirándulások az ország különböző pontjaira	Kulturális és egyéb szabadidős programok, kirándulások szervezése
	nyári tanulmányi kirándulás szervezése	A fennmaradó hétvégék tömbösítésével, országhatáron túli kirándulás szervezése	Tanulmányi célú kirándulás, a cél az országhatáron túl élő népek szokásainak, hagyományainak megismerése	A kollégisták motivációjának, ismeretszerzési szándékának erősítése.

	Tevékenység, Foglalkozás tárgya	Időtartama, Formája. (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelölten)	Célja, tartalma	Nevelési, fejlesztési feladatok
12. évfolyam				
1. AJTP-s keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret, Drámapedagógia, Pályaválasztás, kommunikáció	66 óra Csoportfoglalkozás, Egyéni foglalkozás	A személyiség aktuális állapotának megismerése, fejlesztése. Önértékelés, alkalmazkodás, konfliktusmegoldás, pályaválasztás, pályakép kialakítása	Szabálytudat kialakítása. Kommunikációs készségek fejlesztése, Pályaorientációt segítő foglalkozások szervezése Praktikus ismeretek átadása: önéletrajz, viselkedéskultúra, Önképzés
	Felkészítő foglalkozás Érettségi előkészítő foglalkozások tehetséggondozó foglalkozások	330 óra Csoport és egyéni foglalkozás. 33 óra Egyéni és csoportos foglalkozások	Felkészülés az iskolai tanórákra. Felzárkóztatási tanári irányítással. Tanulási segítség nyújtása. Tanulási idő szervezése felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, módszertani, műveltségi gazdagítás az érettségi-felvételi érdekében.	A motiváció erősítése és fenntartása a közelgő érettségi és felvételre figyelemmel, a célirányos felkészülés fokozása. A nem érettségi tárgyak gyakorlása. Pályaválasztást segítő foglalkozások szervezése. A kollégisták irányultságuknak megfelelő foglalkozást választhatnak, a tanulmányi eredmény és az érettségi-felvételi tárgyak függvényében
2. A Kollégiumi alapprogram	Tematikus csoport- foglalkozás	Csoportfoglalkozás	Tematikus foglalkozások száma a kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján AJTP	Az érdeklődés fenntartása a témakörök iránt. A kirándulások, országjárások tapasztalatainak felhasználása

szerinti foglalkozások		22 foglalkozás	programelemek beépítésével	
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	15 óra Csoportfoglalkozás	Aktuális információk (pl. továbbtanulás) Kollégiumi szervezések	Pályaorientáció támogatása, felkészítés az érettségire, továbbtanulásra, . karrier-tervek feldolgozása, önmenedzselés támogatása
	Választott szabadidős foglalkozás	33 óra/tanév Csoport-, egyéni- és diákköri foglalkozások	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, szabadidő hasznos eltöltése	Csoport- és kollégiumi összejövetelek, versenyek, szórakozási lehetőségek szervezése
3. Kollégiumi Program-hétvégék AJTP-s vállalt többletfeladat	Kollégiumi program-hétvégék tanév közben	7 kollégiumban töltött hétvége	Színház, múzeumlátogatás. Kollégiumi programok szervezése. Sportprogramok szervezése. Megyeszékhelyek megismerése.	Kulturális, esztétikai élmények szerzése Pihenés, relaxálás elősegítése. Közösségépítés.
	Kollégiumi tanulmányi kirándulás (A fennmaradó hétvégék tömbösítésével)	külföldi kirándulás	Tájékozódás a világban, ismerkedés Európával, kirándulás, kikapcsolódás, pihenés	A tanulmányi fejlesztés: a meglátogatott terület megismerése. Érzelmi fejlesztés a közös élmény, az együttlét, a közösség örömeinek megtapasztalása (a felnőtté válás felelősségével.)
4. Országos verseny	Tantárgyi versenyek	Egyéni, csoportos felkészülés	Pályaorientáció Tehetséggondozás verseny	Újszerű, változatos feladatokkal felkészítés a versenyekre, ismeret-átadás, probléma-felismerési és megoldási képesség fejlesztése

	Tevékenység, Foglalkozás tárgya	Időtartama, formája. (óra/tanév/csoport; a nem kötelezők időtartama jelölten)	Célja, tartalma	Nevelési, fejlesztési feladatok
13. évfolyam				
1, AJTP-s Keretek között tartott foglalkozási egység	Önismeret Drámapedagógia Pályaválasztás	66 óra a kollégiumi tanév első félévében	Pályakép, pályaválasztás. Viselkedés- és mozgáskultúra. Önértékelés, alkalmazkodás	Szabálytudat kialakítása. Felkészítés a felnőtt életre, az „értelmiségi létre.” Pályaorientációt segítő foglalkozások szervezése. Praktikus ismeretek átadása: önéletrajz. viselkedéskultúra
	Felkészítő foglalkozás Érettségi előkészítő foglalkozások tehetséggondozó foglalkozások	330 óra Csoportos és egyéni foglalkozás 33 óra Egyéni és csoportos foglalkozások	Felkészülés az iskolai tanórákra, készülés az érettségire Tanulási segítség nyújtása. Felkészítés a továbbtanuláshoz, érettségihez szükséges tárgyakból. Tartalmi, módszerbeli műveltségi gazdagítás az érettségi- felvételi érdekében.	A motiváció erősítése és fenntartása a közelgő érettségi és felvételre figyelemmel, célirányos felkészülés támogatása Tantárgyi felkészítő foglalkozások szervezése, az egyéni igények és előrehaladás figyelembevételével nyújtott támogatás
2. A Kollégiumi alapprogram szerinti	Tematikus csoport- foglalkozás	Csoportfoglalkozás 20 foglalkozás	Tematikus foglalkozások, kötelező témakörök.	A középiskola befejezésének, az új életszakasz kezdésének, a felsőoktatásban résztvevő polgár problémáinak előzetes megbeszélése, „átcsoportosítva”, aktualizálva

foglalkozások				egy-egy témakört
	Csoportélet, kollégiumi szervezések, problémák megbeszélése	10 óra Csoportfoglalkozás.	Aktuális információk (pl. továbbtanulás) Tanév végi szervezések	Pályaorientáció támogatása, felkészítés az érettségire, továbbtanulásra, . karrier-tervek feldolgozása, önmenedzselés támogatása
	Választott szabadidős foglalkozás	33 óra Egyéni-, csoport- diákköri foglalkozások	Kikapcsolódás, sport, szervezett szórakozás, szabadidő hasznos eltöltése	Csoport- és kollégiumi összefüggések, versenyek, szórakozási lehetőségek szervezése
3. Kollégiumi program-hétvégék	Kollégiumi hétvége tanév közben	három kollégiumban töltött hétvége változatos programokkal	Közös kirándulások, színházlátogatás Egyéb szervezett csoportprogramok.	Előkészület a közösség, a kollégium elhagyására, az érettségire. A felsőoktatás jellegzetességeinek megbeszélése